

**Szlavónia rendisége és közigazgatása a 16. században c. kutatáshoz levéltári forrásfeltárás
és jegyzékkészítés a Horvát Tudományos Akadémia Levéltárában**

Iktatási szám: MNL/OL-M/9100-1/2021

kutatási beszámoló

2021. október – november hónapban végeztem el a vállalt levéltári kutatást Zágrábban, és elnézést kérek, hogy csak most sikerült befejeznem a kutatási beszámoló elkészítését. Az őszi két hónapban éppen tetőzött a vírus egyik hulláma mindkét országban, de ez csak megnehezítette, ám nem lehetetlenítette el a kutatásokat. Sajnos az előfordult, hogy mivel csak egy-egy munkatárs dolgozott egyszerre, így betegség és/vagy karantén miatt egy-egy napokra nem nyitott ki az amúgy is szűkös kapacitással működő levéltár. Az azonban már komolyabb gondot okozott – és a pályázat benyújtása, valamint végső elfogadása során sem volt ismert –, hogy a horvátországi földrengések a Horvát Tudományos Akadémia Levéltárának otthont adó épületben is komoly károkat okozott, így ott a levéltári kutatásokat végezni nem lehetett az ösztöndíjas időszakban. A helyzetet úgy oldották meg, hogy az előző nap kikért anyagot másnapra a könyvtár épületének egyik termében lehetett kutatni. Sajnos a szabályzatok szerint egyszerre csak két (doboznyi szálas vagy két kéziratos) iratot lehetett kérni, és egy napon belül újabb igénylésre már nem volt mód. A dobozt sajnos nem kaptam meg egyben, hanem a kutatószolgálat munkatársa egyszerre öt iratot adott át, majd a visszavételét követően vehettem át újabb öt iratot. A meglehetősen nehézkes helyzet ellenére azért igyekeztek segíteni, ám a fő kérdésben nem sikerült támogatást kapnom, így fénymásolatot illetve digitális felvételt nem készíthettem az iratanyagról.

A beszámoló elkészítésének időszakában hosszabb időre megfertőződtem, majd a családtagok betegsége miatt februárban hosszú időre karanténba kerültem, és így az átnézett levéltári anyag feldolgozása is késett. Ennek köszönhető, hogy ennyire késedelmesen készültem el a beszámolóval, amit rendkívül sajnálok, és elnézést kérek miatta a kuratóriumtól. Szolid vigasz, hogy a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárának a szervezésében 2022. március 7-én a Hungarika Workshopon megosztottam a kutatási tapasztalataimat valamint a horvátországi – különösen a zágrábi – közgyűjteményekben rejlő Hungarika kutatási lehetőségeket, amely talán segítség lesz más kutatók és a Klebelsberg Ösztöndíjra pályázók számára.

Az ösztöndíj segítségével átnézett iratanyag

A Horvát Tudományos Akadémia Kézirattára (Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti) 1867-ben jött létre, és azóta gyűjt eredeti forrásokat a horvát történelemből. A gyűjtemény két nagyobb részre oszlik. Az egyik ezek közül a különböző kéziratok, amelyek „kodeks” néven szerepelnek, és az eredeti őrzési rendből kifolyólag négy „szekrényre, azaz ormar” oszlik, ami a római számokban mutatkozik meg, és ezen belül „polcok, polica” található a, b, c, d, beosztással. Ebben a rendszerben rendkívül változatos latin, horvát és glagolita nyelvű kéziratok sorakoznak, amelyek közül több is kifejezetten hungarikának minősül. A bejegyzések alapján Berlász Jenő 1973-ban többet is átnézett a kutatásai során (I. d. 175. Rakotzyani tumultus documenta 1642-1671. /acta originalia/, 1d. 176. Rakocija Franje buna Prijepii Lopasicevih akata iz god. 1703-1712.). Az eredeti vállalásaim között ezek a kéziratok nem szerepeltek, ám olyan lassan és olyan kevés szálas iratot kaptam, hogy abban bíztam, hátha ezekben a kéziratokban több eredménnyel kutathatok. Teljességre nem törekedhettem, de igyekeztem átfogó képet kapni a gyűjteményről, és szinte minden római szám alól kértem ki kéziratot. Az nyilvánvaló, hogy a kora újkorra nézve nagyon gazdag állományról van szó, főleg közigazgatás és egyházkormányzat tekintetében, különösen a 17–18. századra nézve. Külön kiemelném a Patachich és Orsich családok levéltárainak elenchusait. Az átnézettekről egy makroszintű áttekintést nyújtok, egy számomra különösen fontos kéziratot azonban részletesebben kijegyzeteltem (III. d. 20.).

Ormar I. polica d.

I. d. 5. Patachich Elenonrae comitissae in archivo adrepertorum et domino Köröskenyi resignatorum litteralium instrumentorum – elenchus.

I. d. 6. Patachich Eleonrae, elenchus litterarium instrumentorum ex archivum denatae illustrissimae dominae comitissae Eleonrae Patachich. Haeredibus Thurnias resignatorum.

Fol. 20-89. 1487-1588 közötti oklevelek regesztái.

példa: 87. fol. Sziget várából Velikébe mentett Gusich javakról van szó.

I. d. 7. Orsić comitum de Slavetić familiam respicientium instrumentorum elenchus.

740 oldal regesztá, amely követi a levéltár eredeti rendjét. Nem időrendben, hanem fasciculusok és azon belül numerusok alapján halad.

példa: Fol. 5-6. 1551. Nádasdy Tamás nádori adománya (Orehovicza birtok és kastély, Bukovecz, Belyczy, Pochernczy, valamint Repno, Pyhan, Zadrovcz, Puztodol, valamint a Varasd megyei Komor promonthorium egy része) Joannes Vojkovych magvaszakadtával

Joannes Forchych vicebánnak, Petrus Patachichnak és Wolfgang Dudychnak, valamint örököseiknek adományozza. Erről a zágrábi káptalannak is ment iktatási parancs.

I. d. 10. Petew de Gerse comitum descendentium processus pro bonis: Bela, Cerje et Ivanec acquirendis in quo annexae sunt multae tabellae seu deductiones genealogicae.

I. d. 12. Elenchi varii et quidem.

Vol. 1. elenchus familiarum et possessionum antiquus cum appendice.

I. d. 21. Patachich Eleonora denatae Ill. D. comitissae Elenoroae ex archivo resignatorum Ill. DD Comitissae a Sermage litteralium instrumentorum elenchus.

I. d. 24. Banorum Sevrienium, Machoviensium, Syrmiensium, item Jayciensium et Bosnensium series. De supremis regni capitaneis, de generalatu Varasdiensis, de locumtenete et vicebanis.

I. d. 25. Patachich comitum in arhivo – existentium litt. Instrumentorum regesta.

I. d. 27. Verőczensis comitatus anni 1764 acta generalium congregationum.

I. d. 29. Patachich comitum in archivo repertorum instrumentorum litterae elenchus.

I. d. 32. Orsich comitum familiae, regesta actorum documentorum diplomatumet litterarum. 933 oldal regeszta, fasciculusok szerint latin nyelven, és külön táblázatban az iratokban szereplő birtokok nevei. Mindez gazdag forrása a Zágráb és Varasd megyei kora újkori birtoktörténetnek.

Ormar II. polica a.

II. a. 22. Bengler, Nicolaus: Synopsis historico-chronologica monasterii Lepoglavensis Ordinis s. Pauli Eremitae Provinciae Croato-Sclavoniae.

Kisalakú füzetben 74 folió. A kezdetektől annales szerűen hozza az eseményeket, amelyek nem csak a rendház életével kapcsolatosak, hanem a nagypolitika részei. Több forrást használ, amelyeket citál is. Így Istvánffy, Ráttkay, Kerchelich is közéjük tartozik. 1764-ig tárgyalja az eseményeket. A 67. oldaltól katalógusok vannak. Pálos püspökök, rendi generálisok, provinciálisok, lepoglavai priorok, teológiai professzorok. Hátsó borítóba betűzve három kisalakú papír. 1. Aniversaria címet viseli. (Talán, hogy kiért melyik nap kell misét mondani.) 2. alapítványok, események, teljesen kusza egyvelegben. A feljegyzések között: 1621. Clenodia ecclesiae Lepoglavensis ad arcem Trakostyan securitatis de licentia D. com. Draskovich de vecta in tumultu Bethleniano.

II. a. 70. Thomas Kovachevich: Cathalogus Praesulum Zagradiensium

264 folió terjedelmű bőrbe kötött kéziratos kiadvány.

92-103. Bakócz Tamás

104. Erdődy János

105-109. Erdődy Simon

110. Gyulai Farkas

110-111. Gregorjanci Pál

112-116. Draskovich György

118-119. Sztankovácsky Gáspár itt szó esik a zsinatról.

119-121. Zelniczey Miklós

121-126. Bratulich Simon

126-129. Domitrovich Péter

130-137. Ergelich Ferenc. Ezen belül az 1634. évi zsinat.

138-146. Vinkovich Benedek.

156-182. Continuatio dissidiorum capituli cum civitate Zagradiensi”

A firenzei származású Pásztor családra is jó adat az 1530-as évekből, ami a 15-16. századi gazdaságtörténelem kutatóinak lehet izgalmas.

ezen belül egy jó idézet: 180. „*erat ille Petrus comes de Zrinio abtinuit brachium, ut dicitur banale equitum peditumque Colapiarum octingentorum circiter.*”

222-263. Notitia Provinciae S. Ladislai et conventuum eiusdem in regno Sclavoniae religiosorum d. Francisci de observantia dictorum.

234. Zágrábi ferences rendház története.

1529-ben az ostrom idején elpusztul az épületük.

A többi rendházzal is hoz adatokat. Varasd, Krapina stb. az Erdődy família, Csáktornya pedig a Zrínyi család kutatóinak hasznos adat.

250-252. a zágrábi klarisszák története. Ez jól használható a Draskovics családra, valamint a 17. századi szlavón nemesség kegyes alapításaira vonatkozóan.

Ormar II. polica b

II.b.8. Ztreza de monasterii Paulinorum regesta universorum privilegiorum etc.

II.b. 25. Croatiae et Sclavoniae regni de principis officiis tractatus. De officio prothonotariali, vicebanali, capitaneus regni, locumtenentiae banalis...

II.b. 32. Krcchelich Adam Balthasar: De banis Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae cum appendice de locumtenenibus banalibus. Fragm. De Jani Pannonii ortu, parentibus, studiis, amicis.

II.b. 45. Diaetelia-croatica ab an. 1524-1750. e secreto aulico Viennensi archivo de prompta et alia quedam documenta.

II.b. 46. Streza, monasterii ord. S. Pauli I. heremitaie privilegia.

Ztrezai pálosok privilégiumlevelei 78 folió.

Kisalakú füzetbe másolva. Nagy Lajostól kezdődik. 1369.

1503. Consensus Wladislai Regis super praefata Hedryhovcz az utolsó bemásolt irat.

48-49. o. 1503.

De a 61-66. oldalon Mohács utáni oklevelek is kerültek bemásolásra.

II.b. 56. Croatiae et Slavoniae authores a saeculo XIV-XIX quorum in episcopali bibliotheca Zagradiensi exitanat.

Ormar II polica c

II.c. 28. Topuskensem abbatiam quae respiciunt, regesta privilegiorum.

13 folió. 1211-1700 közötti Topuszkói birtokjogot érintő oklevelek regesztái. Több kéztől. Füzet formátumban összefűzve.

II.c. 42. Zagradiensis civitatis regesta expensarum 1541.

II.c. 45. Zagrab. Episcopatus ac ecclesiae historia /codex miscellaneus/

II.c. 46. Croatiae et Hungariae regnum, quae tangunt miscellaneae historica

II.c.53. Croatiae regnum quae tangunt miserabilia fata ab ann. 1526-1684. ex actis officiosis descripta.

Részletesebben a Draskovich-család familiárisai közé tartozó Ladányi Ferenc bánokról írt kéziratát, valamint a vele összefűzött Paulus Ritter Karlovicsokról írt szövegét tudtam a közigazgatástörténeti jelentősége miatt kijegyzetelni.

Ormar III polica d

III. d. 20. pars. I.

Codex N. XLIX.

Manuscriptis Joannis Kukuljević

fol. 1-58.

Ladányi Ferenc: A szlavón királyság bánjainak története.

Francisci Ladanÿ Gestis Banorum Regni Sclavoniae

Hat könyvben Szlavónia eredetéről, majd a bánok dolgairól egészen kb. 1500-ig. Utolsó két oldalon báni névsor, ahol az utolsó Bocskai Péter.

(fol. 3.) „Pro Regiae Dignitatis Regni Sclavoniae viros qua toga, qua sago, illustres enumeraturus opera praetium facturus videor, si primo de situ, dotibusque eiusdem Regni atque Origine Gentis Sclavoniae paucis disservero, de qua licet varii varia fabulati sint, omissis eorum nugis, ea, quae certiora, de Origine Sclavorum, qui hac aetate Sclavoniam incolunt, reperire

licuit, proseguar. Sarmatia, quam Ptolomaeus ab ortu Lacii Maeotido, et Tanaii, ab occasu Vistula, ab septentrione oceano Sarmatico, a' Meridie vero Carpathiis Montibus includit, omnium Gentium, quas actu Sclavicas vocant, communis olim Patria fuit. Ipso vero, Gentes Scyrri, Serbi alii, elii Venedi denominabantur. Plinius de Insuli Oceani Septemtrionalis agens Sarmadiae eosdem terminos seno inquit assignat, Mons ibi immensus nec Rypchois Iugis minor imanem ad Cimbrorum usque Promonthorium efficit Sinum, qui Eodanus vocatur, reflectus Insulis multis, quarum clarissima Scandavia est incomptae magnitudinis. Haec ad omnia inhabitari ad Vistulam uque Tluvium a Sarmatis, Venedis, Scyrris, Hyrris pro comperto est. Et quia vetus omnium Sarmaticarum Gentium mos fuerat, authore Pomponio Mela firmis perpetuisque (fol. 4.) nunquam uti sedibus, sed ut invitavere pabula, vel et cedens aut sequens hostis exigebat ita res opesque secum trahere castra semper inhabitando." Innen a szláv népnévről, majd a térségben való megtelepedésükről értekeznek. A végén szerepelnek a határok, és hogy Hungáriához hasonlóan vármegyékre oszlik, amiből ebben a tartományban hat van.

A keleti határ az érdekes: (fol. 5.) „Dravi cum Danubio ad arcem Valconem in finibus Sclavoniae, et initio ducatus Syrmiensis sitam triginta circiter milliaria Hungarica, latitudine ad a Dravo ad Colapim duodecim milliaria itidem Hungarica quibus nostrates utuntur attingit, eoque terrarum tractu sex integros comitatus /: quandoquidem Sclavonia quoque aequae ac Hungaria in provincias, seu tribus quasdā dividatur /: continet.

(fol. 5.) Innen kezdődik a lényeg. Primus occurrit Varasdiensis in ea parte, qua Hungariam a septentrionem, Styriam ab occidente spectat a Varasino Regia Civitate apta planitie ad alveum seu ramum Dravum adjacente, ab ipsomet vero flumine eliquo intervallo distante dictus; Civitas haec copia incolarum, praesertim Maechanicorum abundat, Gymnasio Iuventutis scholasticae apud patres societatis floret, residentiam limitum supremi generalis Sclavonicorum supremi generalis invita sustinet aedium; denique sacrarum novis structuris celebrium, praesertim basilicae Divae Virginis opere sumptuosum ab illustrissimo olim comite Casparo Draskovich patribus societatis a fundamento erutae, nec non Divi Johannis Baptistae apud patres regulam S. Francisci Seraphini sectantium splendore excellit. Est ibi conventus monialium munificentia primum Reverendissimi domini Suhovich C. Z. dein Illustrissimi et Reverendissimi L. B. Sinesperg P.M. et C. Z. Halus arcem contiguam situ loci Agerum et propugnaculorum robore nobilem morte autem Illustrissimi olim Herois Comitis Christophori Frangepani omnium ducum sui temporis militia clarissimi celebrem, Praerogativa et dignitate supremi comitis huius comitatus ab uno prope saeculo comites Erdődios Thomae bani Haeredes cum iureo primogeniturae perpetualiter concernit. Habet hic comitatus Dravo adjacentem planitiem amaenam, et frumenti omnis generis feracem planitiei adjacentur colliculi Vinicenses

Promonthoriis referti, vinique saluberrimi a dominio Vinicensi ad Mantianicum usque uberes haec plaga Varasdiensis calidarum aquarum benignitate gaudet, qua montes meridiem versus spectat et amaenos longi tractus collicuos vitibus (fol. 6.) undiquaque consortos crebrisque aedium fructuris refertos superat vallis hic oblonga inamaenis collibus montiumque circumsufa iugis adjacet, eam fecundissimae scaturiginis rivus e vicinis collibus errumpens influit, et in varias partes diffusus diversa Balnea efficit. Hic operis vetusti arx antiquae Romanorum potentiae vestigium, undis thermalibus contigua adjacet, suique authorem, vel potius restauratorem inciso marmori et supra portam arcis muro incluso hoc tenore praecalarat. Idő hiányában nincs mód az egészet átírni, pedig a vármegye leírások, köztük Varasd és Zágráb különösen jók.

Nehéz beazonosítani, hogy mikor készült, alig van benne évszám.

(fol. 7.) Petretich Péterről részletes jellemzést ad, mielőtt leírja róla, hogy a székesegyház tetejét megcsináltatta, amit 1624 májusában és 1645 márciusában földrengés tett tönkre.

Karlovich Jánosra már úgy emlékezik „ab arce Medvar Joannis olim Comitis Torquati ex antiquissima Romana familia oriundi sede Medvednicza appellatur”

Verőce megyénél leírja (fol. 11.) „Emporium comitatus huius est Essecum oppidum” ám, ez csak 1745 után igaz. Biztosan használja Rátkait: „ducatum Syrmiensem, quem solus Ratkaius Sclavoniae terminis includit, antiquarum rerum hungaricarum Scriptores secutus, reliquit Hungariae comitatibus adnumerandam relinquo, cum florente etiam statu Illyricii Pannoniae partem fuisse, eamque regionem Romanorum quoque temporibus Romanorum Praesidi paruisse pulsisque per Hunnos e Pannonia praefactis eorum ad Hungaros levevisse, qui primis labris res pannonicas libavit, advertet.”

(fol. 11.) liber secundus

1002-től tárgyalja Szlavónia történelmét, amikor Keán bogár cár elfoglalja.

Nem derülnek ki a forrásai, de ismeri például Zagorjénak a Mátyás majd Ulászló által Varasd megyéhez való csatolását.

58-83. Ritter banologiájának másolata

76-83, Caput I. (a szerző neve és a mű címe ismeretlen) A katalógus szerint a banologia része, de az eredeti kézirat ezt nem tartalmazza.

első sor: illyricum tempore novo, iisdem quibus aetate media Regionibus et finibus¹ continetur.

Hat királyságról beszél, majd ezekezt hozza egyesével.

79-83. oldalon szerepel a caput 2. notata de familiis címmel.

¹ Az aláhúzás az eredeti szövegben is szerepel.

fol. 84-136.

manuscriptum de praecipuis Regnorum Croatiae et Sclavoniae officiis. (a katalógus szerint Ritter a kézirat szerzője, de erre semmi nem utal.)

84-93. De officio Protonotariali.

origo officii

„Protonotarii in Sclavonia eandem qua in Hungaria accepisse originem videntur; nempe stabilita iudicum regni ordinariorum autoritate cum banus se talem in Sclavonia ferret, coepit protonotarios instar iudicum regni Hungariae ordinariorum constituere, quibus in octavis potissimum, tum in expediendis sub suo sigillo et nomine mandatis uteretur.”

Quibus principales ipsorum praesiebant, calamum ducebant, mandataque sub eorum sigillo expedirent. Postea constituta iisdem privata iudicandi potestate, cum eadem licentius etiam subinde uterentur, in ingentem ea via potentiam emergerunt donec sublato eorum iudicatu, erectisque in eius vicem districtualibus tabulis, eorum potestas non nihil fuisset imminuta conspicuus nihilominus in praesens usque inter nobilitatem magistratus in Sclavonia tanto maiorem auctoritatem ante erectionem consilii Croatici obtinuerat, quod publicis omnibus in comitiis (fol. 85.) tractatis ipse calamum illic gesserit atque adeo nihil fuerit in quod potenter influere non potuit.

Modus eiusdem collationes

Caeterum protonotarios instar vicebanorum a Banis constitutos fuisse ante quam status sclavoniae sigillo provisi sint constat. Ubi per Mathiam primum status regni Sclavoniae firmiter stabiliti fuissent, sensim originem accepisse videtur ea consuetudo, ut protonotarii antea pure banales, postea regni Sclavoniae dicti, per banos propositi, per status in comitiis liberis vocis eligerentur. Mos hic tanto facilius inductus est, quod licet octavas in regno etiam Sclavoniae celebrari articulariter admiserit idem Mathias, iudicalem tamen bani auctoritatem eum penitus suppressive, quod iudex regni ordinarius non sit in legem articulum quippe 68:1486. retulisse iudiciaque omnia partim per se partim per delegatos in hoc regno absolvisse authentice eruat. Post mortem Mathiae cum Joanni Corvino Duci Vladislaus cessisset has partes suprema, et impediti auctoritatem cessavit statuum auctoritas constitutisque per eundem ducem bani protonotarii denuo banales effecti sunt, status tamen pristina auctoritatem mox revindicare, coactoque resignare ducatum Corvino novum ab Vladislao sigillum quo in praesens etiam utuntur, anno 1495. impatrevantur cuius mutationis occasione ea controversia memoratur, ut Joannes de Korethna palatinalis et huius protonotarius, probabilius, quod partibus ducis addictus foret, propter sigilli officiique banalis mutationem mandata extradare noluerit. Vladislaus autem eodem 1495. de dato Verentze feria quarta ante cathedram sancti

Petri Chasmensibus, ut ea exradent, ubique valitura, commiserit. Qualia cum Chasmenses nescio quo fundamento locumtenentem se subscribere solebat, quemadmodum ipsi iam talia mandata legimus. Caeterum a restabilita eo tempore statuum auctoritate prothonotarii per banos propositi per status semper eligebantur. Banique iam etiam in iudiciariam suam auctoritatem restitutorialiter electis iudiciale suum sigillum consignare tenebantur.

An cum Banis mutetur prothonotariale officium?

Nec debebant Prothonotarii a posteriori creatis banis confirmari. Primus comes Nicolaus Frangepanius anno 1621. mutare voluit non constitutum a se prothonotarium Stephanum Pattachich sed ea re adeo status exacerbat, ut accedentibus etiam aliis gravibus sane meritis urgere non destiterint donec 1622. Banatu moveretur anno 1708. odio Plemichii eorum prothonotarii, qui magna sane potentia per regnum grassabatur, magnates eam questionem in Dietae resuscitarunt, urserentque aut duos, unum nempe banalem, qui iudicias, et alium regni, qui publicas funciones obeat, constituti, aut mutatis banis etiam prothonotarios mutari. Ex certe articulo 123:1715 in casum non remonstrandi (fol. 86.) per status catenus praetensi Privilegii videtur non obscure banis prothonotarios mutandi attributa facultas usus tamen in praesens obtinet, ut mutato licet bano prothonotarius suam sessionem in comitiis retineat, novusque banis suam semper sigillum illi consignet.

authoritas officii in brevibus iudicii

Olim in brevibus etiam comitatus Zagrabiensis et Crisiensis iudiciis prothonotarii vel viceprothonotarii calamum gesserunt. Idque 1567 constitutum per principem etiam postea confirmatum fuit. Hinc 1574. conditus catenus articulus ita restrictus est, ut interessato prothonotario vicebanus alium surrogatum notarium in brevibus iudiciis substituere possit. Anno 1601. ut comitatus Zagrabiensis et Crisiensis brevia presentia in presentia viceprothonotarii celebrentur renovatum, constituto tamen mox anno 1603² comitatuum illorum notario Joanne Somszinostý decretoque eidem 1607. annuo 100 fl. stipendio iam 1630. notarius eorum iidem (?) comitatuum Gabriel Chernkoczy in iisdem iudiciis prothonotarium supplevisse reperitur. Ita prothonotariis se ab iisdem iudiciis saepius absentantibus notariisque vices eorum obeuntibus, ut notarii in iisdem iudiciis more in aliis etiam comitatibus consueto calamum gererent, sensim in usum venit.

In Dietae

Quoad dietam Slavoniae Regnum olim iam duos, iam tres, prout nempe in regalibus exprimebatur, ad comitia Hungariae mittere solitum fuisse, legatos constat. Eos autem in

² a szövegben ez a szám kétszer szerepel egymás után.

nobilium camera sessionem habuisse probabilius est. Invaluerat nihilominus tardior consuetudo, ut duo tantum mitterentur. Anno 1579. sive fortavito consilio, quo pleraque partiae huius negotia iis temporibus agebantur, sive praehabito qualicumque fundamento prima vice tres ad Diaetam, et specificè ad magnatum tabulam Casparus Alapÿ deputatus fuisse comperitur. Res tamen in sequenti illico dieta, ad quam non nisi duo ablegati fuere intrmissa, dubio locum facit an non effectu caruerit illum regni consilium. (86. fol. bal. ceruzás anno bejegyzésig eljutottam – innen folytatni, vagy ha lehet, akkor fotózni)

In octavis

Quoad Protocolla Archyvum et privilegia regni

Quod Privilegia Regni eadem Uni cista

De Prothonotariali stipendio

Officium prothonotariale olim Hungaris collatum

fol. 90-93. Series proto et vice prothonotariorum ante tempora Protocolii.

az első 1361.

Az utolsó 1808.

fol. 95-107.

De officio vicebanali

Origo officii

Vicebani sub Colomano duce totius Sclavoniae filio Andreae 2^{di} circa annum 1221 cum trium horum regnorum bani minus conjunctim ad huc conferretur, originem accepisse, creduntur, videlicet, qui in banorum vicem iudicia comitatuum reviderent. Qua etiam de causa uni comitatu qua comites praefici consueverunt. Ita munus hoc origine sua iudicarium fuisse apparet. Postea cum Caroli potissimum temporibus Sclavoniae alii, et alii Dalmatiae et Croatiae bani praefici coepissent, diversi etiam utrinque vicebani, qui per totum fere saeculum 15 bini una fuisse reperiuntur, in systemate primevae suae institutionis utrumque etiam postea permanserunt, Dalmatiae autem et Croatiae vicebani, quod nec tam ordinata esset illic comitatuum ratio, et quod vicinia Venetorum magnum ad hoc momentum asseret, illimitatam magis vicario banorum nomine potestatem exercebant. Sub Mathia 1mo cum potiori verae Dalmatiae et Croatiae parte ammissa nomen horum trium regnorum in Sclavoniam, eamque, quae iam non magna supererat dalmatiae Croatiaeque partem recidisset, unito denuo trium horum regnorum banatu officium quoque vicebani in unum colauit, unicum tantum adhuc postea anno 1520 sub Ludovico 2do exemplum reperi, quo alter sclavoniae et alii Dalmatiae et Croatiae vicebani leguntur, ceterum unitus trium horum regnorum vicebanatus ad germanam

institutionis suae rationem utcunque reductus est. (fol. 96.) Nam banis suis³ in iudiciis locumtenentes fuisse articuli 72: 1486 et 51:1492 demonstrat. Quos sicut in Hungaria sunt vicepalatini, ita in Sclavonia vicebanos fuisse indubium est, atque adeo sicut Palatinis vicepalatinos, ita banis vicebanos integram olim, indubitatumque constituendi fuisse potestatem non vane conjicitur.

Eiusdam conferendi modus

Posteaquam status per Mathiam⁴ et Vladislaum et Mathiam 1um stabiliti sunt, quae eorum statim in constituendis vicebanis ratio servata sit, hactenus positive erratum non habetur. Anno certe adhuc 1565. Joannes Forchych et 1575. Ladislaus Bukovachkÿ ambiguo termino creati. Anno vero 1581. Stephanus Gregorianczÿ per expressum electi. Anno demum 1586. Ladislaus Imprych per Banum denominatus, per status acceptatus et confirmatus, ceteri omnes usque ad constitutum 1596. Casparum Petrichevich per banum statibus presentati dicuntur, secutus postea continuus vicebanos motu proprio per banos denominati usus nullum in praesens ei quaestioni locum relinquit.

Num vicebanale officium cum bano mutetur

Mutati per novum banum prioris vicebani expressa quidem in prothocollo non exstat memoria, Rattkajus tamen Mikulichium a bano Sigismondo Erdödÿo magistratu motum aperte scribit. Et certe constitutus per comitem Thomam Erdödÿ Stephanus posterior Berislavich vicebanus per successores banos comitem Joannem Draskovich et episcopum Zagradiensem Casparum Sztankovachkÿ ob sua merita in officio relictus iam ante anno 1596. memoratur. Ita etiam cum mortus Orehoczio per comitem Nicolaum Erdödÿ, et episcopum zagradiensem Martinum Borkovich, qui post bani comitis Petri Zrinii casum rempublicam praecario administrabant, pro locumtenente officii vicebanalis cum consensu statuum constitutus fuisset, Nicolaus Gotthall in vicebanum confirmasse 1673. reperitur. Utcunque de eo sit, id constat, si ad nutum banis non fuissent vicebani, fuisse banis plurima eos ad valedicendum ultro compellendi, sicque dandum iis successorem artes, sed controversiae nostro iam aevo finem fecit Adamus Naÿssich, qui valedicente banatui, per quem constitutus fuerat, comite Carolo Battyani suae et illico sedi cessit, in comitiis nec recepte eam antea quam a successore, bano comite Francisco Nadasdio in aliis comitiis expressi confirmaretur.

De officii vicebanalis autoritate

³ előtte beszúrva ceruzával a szó fölé: suos.

⁴ A szó az eredeti kéziratban szerepel, itt eredetileg kimaradt, a lap szélén jegyezték fel utólag ceruzával.

Authoritas officii huius in Sclavonia initio, ut apparuit, pure iudicialis cum erectis statibus publica etiam pleraque per vicebanos ita procurari coepissent, ut ipsa victualium ad castra devehendorum limitatio bano impedito 1538. vicebano defferetur, non parum crevit, nec tamen constans et determinata, sed ut in officiis plerumque usuvenire solet, pro ratione subjectorum, quae illud gesserunt et conditione temporum iam major, iam minor (fol. 97.) fuit, Stephanus prior Berizlavich postquam 1596. officio vicebani valedicisset, 1601 munus viceprothonotarii assumpsit. Casparus item Perislavich gesto iam antea vicebani munere 1600. prothonotarius factus reperitur. E converso 1690. Stephanus Jellachich ac iam nostra memoria Georgius Czinderÿ, Balthasar Bedekovich et Adamus Nayssichius ex prothonotariis vicebani facti fuisse reperiuntur. Et certe sive nullam Boliszlivachius et Petrichevichius ambitionis stationem habueri⁵ sive id fecerunt, quia eorum extra magistratum agebant, sive denique solam spectaverint utilitatem vicebanos priorem prothonotario locum in comitiis semper obtinuisse constat.

In absentia Banorum qualis vicebanatus autoritas

Aucta iam officii huius autoritate praetendi coepit in absentia banorum per vicebanos de natura officii omnia administrari debere. 1562. excubiae vicebano subjiciuntur. Pecuniae per illum administrantur 1566. constituitur, ut levet nobiles campi Turopolÿa ad pracludendum Savum sub Birsagiis anno 1581. absente bano Christophoro Ungnad in eiusdem persona vicebanus casparus Druskocz cum Petro Heresincz praeposito maiori congregationi mense octobri celebratae praesedit. Qua occasione cum relatum fuisset banum pro⁶ locumtenente tantum militiae banalis sive banalis banderii in sui absentiae penes vicebanum denominasse comitem Petrum Erdödyum non status tantum sed et ipse Erdödyus ei refragatus est, quod adesse diceret, in absentia bani vicebanum, qui cum copiis banalibus confiniis regni invigilare et si necessitas postulet, quintam etiam colonorum partem, et a 20 fumis unum equitem insurgere facere debeat, et vero 1587. comes Thomas Erdödÿ banus cum ad Ernstum archiducem proficisceretur in sua persona plena cum autoritate reliquit Ladislaum Imryc vicebanum, eumque taliter status etiam agnosverunt. Posterioribus temporibus in absentia banorum episcopis, vel alicui ex magistratibus gubernium delatum tali nihilominus, vel vicebanus adjunctus, vel correspondentia saltem cum illo servanda imposita fuisse reperitur. Equidem iam anno 1607. absente bano pro gubernatoribus regni Petrus Draskovich et Franciscus Orehoczy per status electi memorantur. Celebratis tamen eodem anno comitiis vicebanus Mernyavchich cum

⁵ habueritből ceruzával javítva.

⁶ eredetileg cum szerepelt, ezt húzták át ceruzával és írták a lap szélére a pro prepozíciót.

episcopo Bratulich prosedit. Quibus comitiis constitutum est, ut si quae imposterum esset congregatio indicenda, quoniam banus ipse abesset, eam supremi comites conjunctim suis comitatibus Zagrabiam praefigant. Prout eam sequenti anno 1608. idem vicebanus cum Thoma Erdődý varasdiensi comite in mensem septembrem effective etiam indixit et celebravit. Posterioribus annis absentibus banis gubernium aliis potissimum, ut in serie locumtenentum videbitur, iam per banos, iam per status, iam per ipsum etiam principem concedebatur. nno tamen adhuc 1655 absente in dieta bano comes Thomas Erdődý cum vicebano casparo Orehoczy pro gubernio regni per banum cum consensu statuum substitutus, anno vero 1658 cum certi, qui extra etiam comitia circa minora (fol. 98.) negotia disponere possit, deputati legerentur absente bano praesidium vicebano Orehoczyo licet inter deputatos ipse etiam episcopus censeretur expresse delatum est. Anno etiam 1663. binas castrenses congregationes indixisse, iisdem praesedissem idem Orehoczy vicebanus memoratur. Anno denique 1683. in absentia bani in militaribus, ut invigilet vicebanus Balthasar Vragovich, constitutum fuit, celebravitque castrensem ad Budinschinam congregationem anno 1687 cum absente bano directio regnicolarum et dispositio publici boni comiti Emerico Erdődý committeretur eidem servanda cum dicto vicebano Balthasare Vragovovich correspondentia imposita fuit.

A 18. században „verum crescente postea magnatum adversus nobilitatem potentia vicebani a veteri hac sua praerogativa sic deciderunt út iam 1708. cum vicebano Stephanos Jellachich út rebus publicis etiam publicationi castrorum intra regnum, si opus fuerit, prospiciat, committeretur pro causali expresse additum fit, quia magnates ad dietam proficiscerentur.”

Quae in militaribus vicebani autoritas?

A vicebán lefontosabb hivatala a katonai, a báni katonaság irányítása.

„Ipsi haramiae cum primitus inducerentur, anno 1574. per vicebanum conducendi, iisdemque voivoda per eum proficiendi ordinati sunt.”

„Capitaneatu regni inductisque postremis vicecapitaneis regni suam illi auctoritatem vicebani firmiter figere non potuerunt. Nobilitati tamen et insurgenti comitatum militiarum vicebanos ab olim praefuisse constat. de quo anno 1592. orta fuisset contentio, quod quorundam potentiorum homines vicebano, et comitatui parere nollent, pro eo specifico actu constitutum fuit, ut capitaneus regni omnibus praesit salva vicebani auctoritate. Elicitur id ulterius, cum ex data quam nominavimus Jellachichio commissione tum ex continuo qui consecutus est, usu, cumque insurrectionali militiae omni vicebanos praefuisse apparuerit. Banderia quoque eorum paruisse imperio connaturale est. Nec obstat in obversum ea ratio, quod banderia magnatum personalem insurrectionem (fol. 98.) repraesentent, magnates autem imperio vicebani subjici non conveniat.

De vicebanali auctoritate in iudicialibus

Brevia iudicia sive ut nunc loquimur, sedrias comitatuum, quae indicere alias de natura sua ad supremos comites pertinet, statim atque Varasdiensis, Crisiensis et Zagrabiensis comitatus in vicebanis coaluerunt, status ad se traxisse, de iisque prout de octavis maioribus lege ex veteri usu consueverant, in illis duobus⁷ comitatibus ab eo statim tempore disponere coepisse se inde deducitur, quod nunquam de comitatus Varasdiensis qui proprios semper habuit supemos comites brevibus iudiciis disposuisse aliquid reperiantur. Anno adhuc 1567. adeo absolute de eis disponebant, ut eis velut assessores praeficerent vicebanum viceprothonotarium, vicecomites iudlium et iurassores ab eo tamen tempore hi ex officio eadem celebrate permittebantur, terminum tamen pro iis adhuc anno 1579. status praefigebant. Primo anno 1593. quod eae medio tempore diutius intermissae fuissent, data est vicebano et prothonotario facultas ea cum potuerunt celebrandi. atque haec quidem primordio pro Crisiensi separatim Crisii, pro Zagrabiensi vero Zagrabiae, imo in eodem hoc comitatu pro partibus tanscolapianis, velut remotioribus Sztenichnyak celebrantur. Verum haec quidem mox 1570. Zagrabiam et sequenti anno 1571. brevia iudicia etiam comitatus Crisiensis huc translata, utque eadem tamdiu decurrant, donec causarum pluraliter exegerit, nempe comitatus Zagrabiensis sex, Crisiensis autem tribus ultimis diebus. Anno 1588 constitutum fuit, brevia haec iudicia, ut vicebanus et vicecomes Varasdiensis omni anno ad minimum ter celebrent, anno 1625. determinatum, ut interessatis vicecomitibus et iudlium vicebanus ex iurassoribus substitutum, anno 1628. conclusum fuit. Ceterum cum vicebani brevia, ut praemissum est, iudicia, qua supremi comites celebraverint, qua tales iudiciale etiam habuerunt sigillum mandatum compulsorium a vicebano emanatum. Vicebani – ahogy Varasd megyében az alispán – iudiciale sigillum, ut apud ipsos et non apud notarios conservetur sigillatioque (fol. 100.) ipsa in sede iudicaria fiat anno 1604. constitutum habetur.

1701-ben Jellachich István vicebán idején, hogy per se, vagy az alispánok közül egy valakivel extra etiam sedem vicebanalem sic postea a vicebanorum praesidio dicta in criminalibus praesertim magnis causis contra ignobiles et unius sessionis nobiles procedere possit.

An cum vicebanatu comitis comitatum de natura sua conjunctum sit munus?

Officio huic natura sua non inesse, ut eidem comitatus Zagrabiensis et Crisiensis comitis munus conjunctum sit, perspicuum est conferebant quidem bani quibus id conferre veteri quodam usu competeat, unum ex his comitatibus, ut plurimum vicebano, sed non utrumque, sic anno 1519.

⁷ A varasdi valószínűleg tévedésből került be, és eredetileg csak Zágráb és Kőrös vármegyékről volt szó.

Balthasar Alapi vicebanus et comes tantu, Crisiensis, sic etiam 1523. Kerechenÿ Paulus vicebanus et comes tantum Zagrabiensis reperitur. Elsőként Gusich Gáspárt említik a források mindkét megye ispánjaként. Forchichnál nem talált expressis verbis adatot.

fol. 101.

An restaurationem habuerint vicebani?

Ceterum cum vicebani, ut praemissum est, comitis comitatum munus conjunctum tenerent, eos iam habuisse, iam vero caruisse restaurandi potestate perspicuum est. Usque ad annum 1578. status illos duos comitatus restaurasse constat. Eo anno data est stephano Gregoriancz sibi vicecomites ex potiori nobilitate constituendi potestas cumque statuum istum approbationem etiam regiam tulisset, videntur in eodem autoritate vicebani omnes ad annum usque 1615. perstitisse. Iam quidem anno 1581. per status restauratio instituta fuisse comperitur, sed eam medio mutationis vicebanalis tempore evenisse probabilius est. Nempe dum Druskoczius Gregorianczo sufficeretur. Mota fuit deinde anno 1608. Mernyavchichio catenus quaescio, sed ipse eorum quidem in pristina autoritate relictus memoratur, anno tamen 1612. ut vicecomes et iudicium comitatum prout hactenus, ita deinceps in regni congregatione erentur perlatum. Verum anno primum 1615. in effectum deductum fuit. Ita vicebani ab hac sua praerogativa denuo ita deciderunt, ut ad recentiora usque tempora nemo eorum vel quaestionem eius intuitu moverit.

fol. 102.

De vicebanorum stipendio

Vicebanorum quoque non tam salarium, quam reditus ex diversis honorariis ingenter fuere. Anno adhuc 1567. quosdam fixos proventus a civitatibus eos habuisse inde eruitur.

Forchich János vicebánnak obvenienter sibi a civibus Crisiensibus de iure 50. florenos ab illis praetendisse ille vero se exemptionales regias super eo habere respondisse, proptereaque ad proximas octavas pro iis producendis relegati fuisse memorantur.

Ceterum fixum aliquod stipendium ex aerario regni non habebant, subditi tantum eorundem a dica ex publicis oneribus immunes per eos pro lubitu taxabantur, ahogy erről Miksa egyik diplomája beszámolt.

Bukovachky László 1573-ban 300 fl-t kapott a beiktatásakor. Imprych László 1586-ban dum aequae constitueretur dl. 10. dati sunt. Anno tandem 1626. ut officialium politicorum subditi

dicam pariter solvant, constitutum proptereaue vicebanis 100. fl. stipendium ordinatum fuit.
1745-ben ezt 300 fl-re emelték.

Utrum nobilitati tantum competat.

Porro officium vicebani non interrupta usque ad annum 1628. /: quo bano Casparus Konzsky per comitem Sigismundum Erdödý banum nobilitate cautellam catenus (eatenus) interponente, vicebanus renunciatus est. ./ serie nobiles gessisse constat. Praetendit nobilitas officium hoc potiori nobilitati ex privilegio competere, idque 1672, dum Nicolaus Gothál, et 1681. dum Balthasar Vragovich constitueretur, actis publicis inferi curavit. Anno 1690 dum Stephanus Jellaschich nominaretur, magnates officium hoc per privilegium ad solam nobilitatem restrictum non esse praetenderunt, nobilitas usui veterano inhaesit tanto magis, quod iteratis vicibus in acta publica relatum sit, vicebanatum (fol. 103.) potiori nobilitati ex privilegio competere.

series vicebanorum ante tempora protocolli

fol. 108.

De officio capitaneatus

Leírja az eredetét, és jelzi, hogy alig volt használatban ez a tisztség.

fol. 109.

Restauratio eiusdem

„Postquam anno 1581 positis ad custodienda vada Colapis, conservandaque eidem adjacentia praesidia haramiis iisdem pro capitaneo Casparus Alapi praefectus fuisset, eo valedicente capitaneatum, eorum banus Thomas Erdödý assumpsit. Ab eo tempore, qui auctis postea usque numerum 500. illis ad Colapim haramiis per status praeficiebatur pro capitaneo regni considerati coepit. Iam tamen peditum regni, iam haramiarum, iam denique capitaneus regni appellabatur. Ita concessam per Mathiam capitaneum regni eligendi potestatem status ad Colapianorum illorum haramiarum capitaneatum inclinarunt, sicque cum effectu restauratum est, regni capitaneatus munus.”

de eius collatione

Promissum regni capitaneatum licet non semper, plerumque tamen banis status conferre solebat. Sigismundus Erdödý cum iam anno 1628. banus creatus est, noluit de novo sibi capitaneatum conferri, verum se simul in banum, qua etiam supremum regni capitaneum

installari curavit. Ab eo tempore occasione inaugurationis bani statim etiam capitaneatum regni iis (fol. 110.) offerre status coeperunt.

de autoritate officii eiusdem

Mindig változó volt, és a személyektől, valamint a helyzettől függött ennek kiterjedtsége. Elsőként talán a Kulpa menti várakat kellett megvizsgálnia a bán utasítására, ahogy erre az 1538. évi gyűlés határozataiból értesülhetünk. A 16. században az itteni tisztségviselők kinevezésére volt joga.

„A bano tamen plerumque eos dependisse constat. 1595. cum Thomas Erdödy eorum banus capitaneatum resignasset, ut successurus a se dependeret expresse reservavit, sub qua conditione 1596. constitutus fuit magnificus Joannes Keglevich, 1603. idem Thomas Erdödy, cum banatum praeviae resignasset, electus fuit capitaneus regni ea ratione, ut cum bano Draskovichio cointelligentiam habeat. Supersunt tamen credendi fundamenta constitutum 1621. capitaneum regni comitem Sigismundum Erdödy a bano Frangepanio, cui ex ipsi regnicolae parere detrectabant, non dependisse.”

fol. 111.

series

1538. Keglevics Péter

1581. Alapi Gáspár 200 haramia kapitánya

1596. magnificus Keglevics János 300 ember.

1597. gersei Pethő Gergely 500 ember.

1598. Gregorjanci Pál alatt van egy haramiafelkelés „tumultati sunt haramiae”

1599. Erdödy Péter, aki már 500 gyalogos és 50 lovas fölött diszponált.

Joanni I. Draskovich bano delatus capitaneatus 1602. comiti Thomae, vel eo recusante Petro Erdödy Azonban a következő két ogy-en kapitánynak nevezik Draskovichot.

1603. in tertia congregatione primo formaliter lectus comes Thomas Erdödy, iterum capitaneus, an tamen eiusdem effective gesserit, dubium est.

1604. Draskovich János

1607. Erdödy harmadszorra is kapitány, és most 1619-ig viseli is. Unde qui anno 1608. peditum regni capitaneus Casparus Blaszevich memorato pro ormalis regni capitaneo haberi non potest, resignante Erdödyo.

1609. Comiti Nicolao Frangepanio bano ea conditione delatus, ut sub se vicecapitaneos Thomam Mikulich vicebanum et Wolfgangum Erdödy constituat, an id impleverit, nescitur,

constat 1620. Wolfgangum Mernyavchih fuisse vicecapitaneum, ceterum alienatis a Frangepanio statu animis.

1621. Comes Sigismundus Erdődy, postea banus, sub eodem 1622. vicecapitanei memorantur Mathias Kralich et Jacobus Jelachich, anno vero 1635. Petrus Patachich, mortuo Erdődyo.

fol. 113.

De officio locumtenetiae banalis

Duplex fuit locumtenetiae banalis usus, alter cum ipsum bani officium vacaret, et alius cum banum longiori tempore abesse oporteret. Priores a principe semper constitutos, parique fere cum banis solemnitate /:nisi quod sceptrum ipsis et vexillum regni non offerebatur:/ instalari solitos.

Az első ilyen említése 1363, amikor István zágrábi püspök lesz a bánság helytartója. Egyébként az 1507/5. tc és az 1519/21. tc. foglalkozott ezzel.

A 16. század második felében a vicebánok töltötték be ezt a tisztséget.

1581. Ungnad Kristóf az egyre ment, „vicebano po locumtenente banalis tantum militiae adjungere voluit Petrum Erdődyium, sed insolito huic officio status illico, quin et Erdődyius ipse refragatus est, idque ad vicebanale munus privative pertinere recognitum fuit. 1607-ben Draskovich János távollétében (fol. 114.) per status ipsos pro gubernatoribus regni et confiniorum electi sunt Petrus Draskovich et Franciscus Orahoczy, nullo tamen effecto, interverterit eam rem, aut potens eorum in vulgus vir Casparus Mernyavchich vicebanus.

A 17. században a locumtenens helyett a gubernator fogalmat használták.

De eius collatione

Ceterum precedente licet iam hoc exeplo postea 1626. cum Georgius Zrinius banus in bello abesset, status denominaverunt quidem administrationem comitem Sigismundum Erdődy, eamque principi proposuerunt, verum princeps per expressum rescriptum eidem adjunxit pro collega Stephanum Patachich prothonotarium per eosdem integro fere biennio simultanee rempublicam administratam fuisse constat.

1646-ban a rendek Draskovich távollétében Erdődy Miklóst választották helytartónak.

Ezután kezdődött az, hogy a bánok távollétében a zágrábi püspökök lettek a congregációk védelmezői és egyben a tartomány kormányzói.

Postea ceperunt bani si abessent aut aegrotarent, episcopis zagradiensibus praesidium congregationum adeoque rerum summam deferre, atque adeo se in usum gubernatoris constituendi ponere.

1619. Petrus Domitrovich

1651. Petrus Petretich

1655. Borkovich a bán távollétében hat egyházi és nemes személyből álló kollégiummal kormányzott.

„Borkovichio absente bano sex ex clero et nobilitate viros convocandi, cum iisdem negotia concludendi data facultas fuisset”

„successor ... Mikulichius, quo id sibi qua primati Croatiae competat, praetendere coepit dataqu eidem 1694. eadem, quae et praedecessoris suo status convocandi facultas finit, ab eo tempore res per episcopos controverti et fluctuare coepit, quod Mikulichius illum primatis titulum adeo ellevasset, ut 1693. status supplicaverint, ne cancellaria in confiniis banalibus quoad bellica quid resolveret, sine praevia bani, aut eo vacante episcopi, quae primatis regni opinione.

fol. 115.

Dum bella 4us potioem adhuc Croatiae Dalmatiaeque partem teneret, atque adeo plures etiam earundem regionum in potestate haberet, archiepiscopatus et episcopatus Stephanus 2us antistes Zagradiensis, ut Spalatensis cum Zagradiensi episcopatu conjungeretur, primatisque Croatiae titulus eidem tribueretur, rem apud pontificem movit, verum suspenso ex variis impedimentis negotio Innocentius pontifex id tandem plane⁸ eidem denegavit.

Authoritas officii et fristes eius effectus

Authoritas officii arbitrari semper fuit olim episcoporum et vicebanorum praepotentia obnoxim munus.

fol. 134.

adószedők névsora.

nagyon érdekes, hogy közülük bánok és vicebánok is kikerültek.

Mernyavchich Gáspár 1561-65 között királyi exactor. 1565-ben csak Zágráb megyében, Körösben Humszky Mózes volt.

1569-1570. Mikulich Gáspár

1571. Urnóczy Mihály

⁸ A szó utólagos betoldás.

1583. Sztankovácsky Gáspár
1589. Petrichevich Gáspár
1592. Zágráb. Istvánffy Miklós, Kőrös Zelniczey Mihály
1595. solutor militum Vokjffy Mihály
1596. Petrus Draskovich thesaurarius dicae
1597. Ergelius Ferenc exactor et solutor
1598. Keglevics György
1599. exactor contributionum Balthasar Napulis, solutor vero militum Joannes Rattkay cum salario 100 fl.
1600. exactor Stephano Beriszlavich
1603. perceptor et solutor Leopoldus Napulis.
fol. 135.
1607-1608-ban Túróci Benedek későbbi bán az exactor.

A kéziratok provenienciája bizonytalan, rengeteg eredeti forrást használ, kora újkori történetírói alkotásként is figyelemre méltó, de Szlavónia közigazgatástörténetéhez is megkerülhetetlen.

Acta Croatica D I–D CXL

A levéltár másik nagyobb egysége az okleveleket őrző Diplomataria a kora középkortól kezdve 300 dobozban tartalmaz eredeti korabeli iratokat. Ennek elnevezése Acta Croatica D I–D CXL, és 1700-ig döntő többségében latin nyelven íródtak. Az egyes római numerusok alatt arab számokkal számozott iratok csaknem szigorú időrendben. Egy-egy római numerus alatt általában néhány esztendő áll. Mindez azt jelenti, hogy a 16. századra vonatkozóan több száz többnyire Szlavóniában kelt, vagy legalábbis rá vonatkozó iratanyagról van szó.

Egy római Nr. alatt több doboz is van általában, ahogy haladunk időben előre, ezeket /1, /2 számmal felölik.. Szinte minden szám alatt van néhány irat, amely más kronológiához tartozik, ennek oka ismeretlen. A gyűjtemény egyébként a DI–XXVII/1-ig, a magyar Mohács előtti anyag: 1070-től 1526-ig, melyről készült az 1950-es években regesztagyűjtemény (Jakov Stipišić - Miljen Šamšalović: *Isprave u Arhivu Jugoslavenske akademije Zbornik Odsjeka za povijesne znanosti Zavoda za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, Vol. 2. (1959) 289-379.) A DXXVII/1 jelzetű dobozzal kezdtem, és a DXXXIII-ig jutottam, ám ez az anyag szinte teljesen megsemmisült, így a maradék jegyzetek segítségével próbáltam újra elkészíteni, de az 1538-tól kezdődő évkörökben már szelektív a jegyzetelés.

D XXVII 1–127. (1525–1528)

1-48. D XXVII/1

D-XXVII/1 1.

1525. márc. 15. Buda. Andreas et Michael Budor de Budrowcz ac Johannes de Egerwara regem Ludovicum rogant, ut suo contractu vel ordinationi perpetuae de suis bonis coram bano Johanne Torquato in vicem factae regium consensum praebat. Quod Ludovicus rex Buda 15. III. 1525. concedit, ut adscriptum est.

Nádasdy Tamás a királyi titkár.

Kölcsönös örökösödési szerződés lehet, bár csak „contractu sive ordinationi perpetuae” szerepel. Egervári János birtoka: Waswarowcz, Margyanowcz, simulcum curia nobilitari in eadem Waswarowcz. Minden Körös megyében.

Budor András és Mihály birtoka: „Bwdrowcz, Wezelowcz et Sawlowcz, unacum fortalitio in dicta Bwdrowcz constructo...”

A bán előtt szóban tett egyezségről a bán írt a királyi udvarba, hogy királyi konszenzust kapjanak, „et omne jus suum regium”

D-XXVII/1 2.

1525. ápr. 16. Zágráb. Simon episcopus Zagrabiensis, Ludovici regis mandatu, annum iubilaci in omnibus ecclesiis monasteriisque diocesis Zagrabiensis promulgantum dat.

D-XXVII/1 3.

1525. ápr. 23. Buda. Ludovicus rex civitatem Montis Grecensis a munere unius ingenii campestris cum 50 globis et pulveribus et curru et magistro bombardario mittendi liberat, sed cum civitas non longe a fenibus regni absit, eius defensionem civium curae mandat.

„duo centenaria pulverum dare deberetis”

„Verum quoniam ea civitas ex vicinitate insultibus hostium obnoxia egere potius rebus bellicis pro sui defensione videtur.”

D-XXVII/1 4.

1525. jún. 11. Buda. Mandatum Ludovici regis ad iudicem et iuratos civitatis Montis Grecensis de tributis quibusdam ad instaurandam civitatem.

[Erősen rongálódott]

„pro vero subsidio atque instauratione istius civit[atis]...quingenta florenos ex proventibus tricesime nostre vobis ex... monialibus tricesimari solitis per tricesimator [...] ...tum et quingenta florenos iam plene vobis [...]

D-XXVII/1 5.

1525. jún. 21. Újudvar.

Epistula bani Francisci de Batthyay ad Johannem Kastellanffy de Zenthlelek data, qua nuntiat se castellanum suum Paulum Zewld in Kysthalowcz ad discordias inter eorum iobagiones componendas misisse, praeter queritur, quod Johannes plebanum de Dynychkofeld eiecit.

„mittemus...Paulum Zewld castellanum nostrum in Kysthalowcz, qui cum V.S.D. tam de loco iudicii quam iudicorum administratione (?), in quo iudicia utpote et vestre S. D. fieri opportune poterunt...”

„Si vestra S. D. bona vicinitate nobiscum et amicitia fieri voluerit, si ea fecerit, de venditione vinorum ipse Paulus Zewld cum V.S.D. concordabit, cui super hoc informationem dedimus.”

D-XXVII/1 6.

1525. júl. 17. Zággráb. Ex inquisitione, quam Johannes Parys de Adamowcz, iudex nobilium comitatus Zagrabiensis, de Georgio Chery castelli Bosyako, qui ab Emerico Bradach de Ladomercz maleficii, raptique porcorum in territorio eiusdem possessionis Ladomercz facti insimulatus est 13. 07. 1525 habuit, querelam veras esse constat.

A 4 szolgabíró Bradács kérésére kiküldte maguk közül Johannes Parys de Adamowczot.

„unum ex nobis ad infrascripta inquisitione facientem sede banatus vacante de sede nostrarum iudicairum legitime(?) destinassemus.”

Egregius Georgius Chery castellanus et provisor ...castelli Bosyako vocati in comitati Zagrabiensis habiti per venerabili et magnificos Mathia de Barach priorem Aurane et Johanne de Thah in eodem castello constitutus.

A Ladomérchez tartozó erdőben Márton pásztor legeltette a disznókat, amikor rátörték

D-XXVII/1 7.

1525. aug. 3. Buda. Ludovicus rex Capitulo Chasmensi praeficit, ut ad rogatum Johannis Castellanffy de Zenthlelek, qui jus patronatus plebanie de Dymychkfeold exercet, quod familia de Batthyan sibi arrogat, una cum homine regio de rei veritate inquirat.

Homo regiusok: Joannes Herzeg de Prýbýnýe aut Ladislaus Borothwa de Brýthwachewýna.

D-XXVII/1 8.

1525. aug. 14. Buda. Franciscus de Batthyán, banus litteras ad Johannem Castellánffy de Zenthlelek de quartam tritico in communi loco deposito necnon de certo equo comparando missit.

Megtudhatja Benedek deákon keresztül, hogy a triticumit már visszaadta és megtérítette volna de tudja meg, hogy néhány nappal korábban Budán volt, quod dum hic coram Bude eramus, inter sesse determinavimus ut triticum illud ad unum communem locum deponere et locare faceremus, donec inter nos iudlium distuteretur, commissimus Paulo Zewld ut V.S.D. accedet, et (?) huiusmodi commisi cum V.S.D. concordavit.

D-XXVII/1 9.

1525. aug. 20. Varasd. Stephanus Horwath, castellanus castris Krapina, suo et Johannis Radwchewych eiusdem castris castellani, nomine Vincentium et Gregorium de Gregorowcz in discensionibus inter officiales castris Krapina et castris Chazarwara ortis a cin violatione coemeterii ecclesie Sanctissime Trinitatis in Thoplika penitus innocentes coram universitate nobilium comitatus Varasdiensis declarant.

„Nos universitas nobilium comutatus Warasdiensis” de egy zöld kispecsét nyoma van rajta.

D-XXVII/1 10.

1525. aug. 23. Buda. Ludovicus rex Achacio et Ladislao de Erwencze eorumque fratribus patruelibus Fanrcisco et Gabrieli eorum oppidum Erwencze alaique bona in comitatibus Crisiensi et Zagrabiensi habita nivae donationis titulo cum iure regio confert.

Egregiusok. Az ország határain tett szolgálataikért kapják.

Opp. Ervence, poss. Brezthowtz, Borjánytze, Luseetz, Lepýgaý, Korlathowtz, Bukantz, Mwwchantz, Benedikowcz, Alsolka, Felsewluka, Powsantz, Papres, Zlochýna, Ebres et Blagaý, omnino in com. Crisiensis az ervencei kerületben. Plussz ac. Poss Athak, Prýdworýa et Wýsnýtze vocatas ad castellum ipsorum Athak Zágráb vm-ben.

D-XXVII/1 11.

1525. szept. 6. Buda. II. Lajos adománylevelének későbbi átirata, amelyben lemond minden a kamarát és őt illető adóról, amit Zamobor lakosainak kellene fizetni, és ezt Hans Ungnadnak és örökösének adja, hogy a kezükben levő Zamobor várat kellőképpen megerősítsék. A két bánnak, Tahy Jánosnak és Batthyány Ferencnek is megírta.

Érdekes, hogy a német területekre vezető utak közelségére hivatkozik.

„...pro conservatione et reparatione castris ipsius Joannis Ungnad Zamobor vocati in comitatu Zagrabiensis in regno nostro Sclavoniae existente habiti, quod admodum et ruinosum et non longe etiam a via per quam turcae quandoque(?) Carinthiam et terras caesareae maiestatis cum maximo periculo et detrimento ipsius regni nostri Sclavoniae invadere consuevisse dicuntur...”

D-XXVII/1 12.

1525. szept. 28. Buda. Ladislaus esztergomi érsek in litteris ad Johannem de Thah bano de vindicta a domino Zagrabiensi sumenda missio eidem de amicitia sua persuadet

D-XXVII/1 13.

1525. szept. 29. Zágráb. Ex inquisitione, quam Johannes Parys de Adamowcz a iudicibus comitatus Zagrabiensis destinatus

D-XXVII/1 14.

1525. szept. 29. Zágráb. Ex inquisitione, quam Johannes Parys de Adamowcz a iudicibus comitatus Zagrabiensis destinatus ad petitionem Stephani, Georgii et Emerici Bradach de Ladomercz, de Georgio Chery castelli Bosyako castellano, qui foenilium Fedorschycze prope possessionem petitorum Belawar sitorum demessorum reus factus est, 21. 09. 1525 habuit, accusationem veram esse constat.

A 4 szolgabíró Bradács kérésére kiküldte maguk közül Johannes Parys de Adamowczot.

„unum ex nobis ad infrascripta inquisitione facientem sede banatus vacante de sede nostrarum iudicairum legitime destinassemus.”

Egregius Georgius Cherÿ castellanus et provisor ... castelli Bosÿako vocati in comitatu Zagrabiensis habiti per venerabili et magnificos Mathia de Barach priorem Aurane et Johanne de Thah in eodem castello constitutus. Antonius Hungarus a vicecastellanus, és még több szervitora a perjelnek fel van sorolva.

A Ladomérchez tartozó Belawar possessió szénát raboltak az érintettek jobbágyaitól

D-XXVII/1 15.

1525. szept. 29. Zágráb. Ex inquisitione, quam Johannes Parys de Adamowcz a iudicibus comitatus Zagrabiensis destinatus ad petitionem Stephani, Georgii et Emerici Bradach de Ladomercz, de Johanne Kossanczky de Kolowrath castris Medvevar et castellum Rokonok et Lukavecz, gubernatore, cuius mandatu certae arbores in territorio possessionis petitorum

Byzthrycza succisae sunt, priores metae deletae ac novae erectae necnon magnap ars silvarum eorundem petitorum occupatae atque possessioni Glewnicza ZentNedele adiecta est.

Bisztrica possessioban történt az eset.

D-XXVII/1 16.

1525. nov. 19. Buda. Tahy János levele Kasztellánffy János királyi aulikusnak, qua ei commendat ut ad congregaionem Crisiensem, ubi eorum negotia perficientur, veniat. In postscripto Michaelem Pekry et centum virum commendat.

Kasztellánffynak baja van Kerecsényi Pállal, amit ott tisztázhatnak.

Res autem vestrae que cum Paulo Kerecheny versatur, ut ab alterum expostulavimus ita successit quam clarius et melius ab aliis eadem cognosset, ceterum nos propediem destidemus(?) ad comitia seu dietam Crisiensi que prima dominica post(?) adventum domini celebrabitur, ad quam regie Maiestas duos precipuos dominos elegit qui interesse debebitur. Quapropter rogamis S.D.V. firmitate velit in tempore ad predictam congregationem venire ut temepstive possemus de rebus nostris tractare. Necnon comitatum ipsum de Posega eadem velit ut iuxta decretum et deliberationem ipsius illos octo homines ad ipsam dietam mittere ne detractet, quos (?) elegerat et miserat, ipsum etiam egregius dominus Joannes Herczegh eadem vobiscum abducere velit, qui in ista congregatione omnis negotii nosti finis sorcitur...

D-XXVII/1 17.

1525. dec. 10. Körös. Batthyány Ferenc bán levele decano et collegio praebendario ecclesiae Zagabiensis, nuntiat causam Barnabae Holych et Jacobi Mlynaryh de Adamowcz, quae praeter legem in sede Metropolitana facta est, nunc coram Saeculari iudice agendam esse.

Korbáviai János „praedecessor noster” Azaz tényleg az ő helyére jött Batthyány.

Még néhai Raszinyai György magister, zágrábi vikárius rendelte ide az ügyet.

„Exponit nobis gravie querela providi...quomodo vos ipsos Rome (?) vinneatum decimarumque, quas de eidem uti dicunt, in prae(?) iudlium nobilitatum ipsorum percipere velletis

D-XXVII/1 20.

1526. ápr. 4. Zágráb. Stephanus Popowchych de Mozochanye vineam suam in promonthorio Mozochanye Valentino Bwzanych de Marencz fl. 6. moneta antiquae coram capitulo Zagrabiensi vendit.

D-XXVII/1 21.

1526. ápr. 18. Csázma. Stephanus de Praschowcz possessiones Rawen, Ztharawcz, Lwke Werh, Kozmanowcz, Kwngyowcz et Kozthanyowcz 250 florenis auri Johanni et Michaeli de Raven, hi autem ei possessionem Kozthanowcz 70 florenis coram capitulo Chasmensi ea condicione, ut ea pars, quae in futurum prolem masculinam non habuerit, alteri omnes possessiones hereditate relinquat.

Stephanus Praschowcz de Praschowcz, [a feleség neve olvashatatlan] Ferenc és György fiúk, valamint Veronica, Elena, Orsolya és Barbara a lányai. Birtokai Körös megyében vannak.

Catharina filia quondam Emerici de Raven, ac Stephano Barbarych, necnon Gerogio, Michaeli et Nicolao filiis ac puellis Ursula et Veronica filiabus eiusdem Stephani Barbarych.

D-XXVII/1 22-26.

Később

D-XXVII/1 27.

1527. máj. 3. Buda. Ludovicus rex litteris Budae 03. 05. 1526. datis ad petrus Keglevych, banum Jayczensem, de se in bellis contra Turcas optime meritum castrum Feyerkeu cum oppido sub eodem sito, castella Jablanowcz et Imenzkeu, oppidum Dvoristye possessiones Bylanowecz, Blagay, Topolic, Pozvetachye et Dolach penes fluvium Lysnicza sitas simul cum omnibus aliis possessionibus prediis portionibus et quibuslibet iuribus possessionariis ac silvis glandionis Mlaka et Loka dictis ad prefatum castrum et castella in regni nostri Sclavonie comitatum Crisiensis habitis pertinere deberi cum suis veris et antiquis metis, item castrum Lobor in comitatu Varasdiensi existentem, item castrum Blynwywar in comitatu Zagrabiensi habito simul cum districtus videlicet utriusque. Also et fewlsseTot hwsewyna ad dictum castrum Blynwywar pertinentis ... Keglevich péter „in maiori parte aurea moneta de voluntate nostra ex manibus fidelis nostri ... Bánffy Hános ad rationem nostram redemerat et quae nos ultra commemorata gravita sua servitia a mi szent koronánknak, partim pro summa redemptionis supra dictorum bonorum, partim pro insolutis servitiis suis et damnis que in castro suo Busyn passus est, valamint Mária királynőnek a tanácsosok véleménye után tett kérésére pro summa sexaginta milia aureorum eidem Petro Keglweich és örököseinek örök jogon adományozza.

Petrus Keglevich „aulicus noster levis armature”

Az 1525. évi jajcai hadjáratért kapta. „quo annis superioribus fungebatur feliciter”

„tunc in castro suo Busyn servabantur forte liberatis et dimissis subiit út non solum ex ipso verum etiam ex aliis fidedignis viris intelleximus ad quadraginta milia florenorum aureorum sese extendentia damna et quia ipse in nostris servitiis occupato accidissent meminimus.

„Castrum nostrum Fejérkö”

Curia nobilitaria et oppido Dvoristye

D-XXVII/1 28.

1526. máj. 22. Buda.

II. Lajos Batthány Ferenc bánnak. „Exponitur maiestati nostre in personis fidelium nostrorum generose domine Margarethae Henyngh de Zomzedwara et egregii Stephani Deeshazy aule familiaris nostre generis sui. Quomodo ipsi ratione cuiusdam possessionis ipsorum exponentum Dwbowcz vocate in comitatu Zagrabiense...diebus ipsis suberioribus in preterita scilicet congregatione eiusdem regni nostri generali cum nobili Martino de fewlsezthwbycza, coram vobis causari habuissent ez quod iuxra illius regni nostri Sclavonie consuetudine causa ipsa ad alium terminum hoc est congregationem sive dictam proxime venturum per vos prorogata f(?) uisset. Ipse(?) medio iem Martinus ...predictam possessionem isproum exponentum praeter unam iuris occupasset occupatamque teneat, jobbágyaikat sanyargatják, adójukat nem nekik fizetik, így nagy kárt szenvednek. Et licet úti intelleximus et prius ipsam possessionem usque decisionem cause ad manus fidelis nostri egregii Gerogii Beryzlavych de Kysmlaka tanquam communes, causa communis iustitie et illius regni nostre consuetudine requirente dari commisissetis, et tum ideo cum vero propterea quod causa ipsa coram vobis adhuc indecisa pendere dinoscatur. Iustitiaque communis nemin isit adnegare comittimus igitur fidelitati vestre...

D-XXVII/1 29.

1526. jún. 6. Dobronya. Verbőczy István Kasztellánffy Jánost kéri, ut causam sui et Michaelis de Zob, patris sui, amissione universorum bonorum iniuste condemnati, apud regem tueatur.

„ex castro nostro Dobronya”

D-XXVII/1 30.

1526. jún. 21. Körös. Zöld Pál és más szolgabírók bizonyítják, hogy Dionysius Ozlek de Mylethyncz eiusque filii Ladilai facta apparere, puellam Elizabeth filiam Georgii Gryhrayecz, iobagionis exponentis in Sabnycza-ZenthIwan, cum pecora orphanorum quondam Ladislai

Iwanaschich pasceret a Katherina vidua Mathei Horwath de SabnicaSzentiván dire verberatam esse.

szolgabírók „Paulus Zeld de Alsopalychna, Johannes de Chesmicze, Georgius Slawkoych de Magalowcz et Johannes Gerdak de Filetinc”

„Domina Agnes vocata filia olim domina Barbare Dÿakoÿchna dicte de Sabnycza Zenthiwan”

„sede iudicaria vacante destinassemus.”

D-XXVII/1 31.

1526. jún. 23. Buda. II. Lajos a zágrábi tanács panaszára capitulum Zagradiense bolthas et testudines in loco capitulari erigere easque institoribus et mercatoribus forensibus locare vetat, quod damno civibus sit, qui iam munitionibus civitatis contra Turcas construendis graviter premuntur.

Lajos a zágrábi káptalannak. „qualiter vos certas bolthas et testudines lapideas erexissetis in quas nonnullos institores et mercatores forenses cum mercibus et rebus eorum venalibus conduceretis eas quoque illis extraneis qui subito venditis eorum mercibus eo rursus quo volunt recedunt, locaretis quo fieret, ut ipsi cives mei qui conquestus gratia merces aliunde et ex remotis partibus in istam civitatem meam invehunt et important suas merces vendere non possunt. Que res...pati non possumus,. Főleg, hogy a város a török határon az ellenség torkában fekszik, főleg. Hogy a városnak a bevételeiből a falakat kellene megerősíteni.

D-XXVII/1 32.

1526. jún. 23. Buda. II. Lajos Báthori István nádornak és más kúriai bírónak megparancsolja, hogy Zágráb város és Désházy István perében prorogent, cum documenta apud Stephanum de Werbowcz priorem iudicem, sint.

Egyik részről a város mint actores et principales, a másik részről Désházy István veluti in causa attractum...coram Verbőczy tunc locumtenente personalis presentie nostre ratione...

D-XXVII/1 33.

1526. jún. 23. Buda. II. Lajos, miután megkapta Zágráb város kérelmét, megparancsolja Batthyány Ferenc bánnak, hogy a várost királyi jogaiban megőrizze, és a támadókkal szemben megvédelmezze. A tributum és a thelonium alól már mentességet szereztek és ezt szeretnék megőrizni.

D-XXVII/1 34.

1526. júl. 22. Csázma.

Batthyány Ferenc kötelezvénye, hogy Guti Ország Borbálától, csáktornyai Ernuszt János feleségétől 450 hungaricales florenos auri puri et 550 florenos in moneta vetere Hungaricala bona mutuatur, quos 1527. jan. 14-ig megfizet.

Batthyány Ferenc bán, Katalin felesége, valamint néhai Boldizsár felesége Katalin és Kristóf fiúk szükségbe kerülése miatt. Ezért kisebb a Dráva és a Mura között, Zala megyében fekvő birtokokat kötött le.

D-XXVII/1 35.

1526. júl. 23. Zágráb.

A zágrábi káptalan Désházy István kérésére levelet adott ki, quibus res et bona mobilia ab iobagionibus petitoris ab una et illis Johannis Tahy ab altera parte, in vicem ablata et recepta, ressite esse testatur.

Gregorius de Traguria frater et concanonicus noster ment ki a vizsgálat elvégzésére. In possessione nostra Mindzenth. Itt volt az egyik szolgabíró is, más nemesekkel együtt.

Itt Désházy késznek mutatkozott kiadni tahy János jobbágyainak és embereinek ingóságait.

D-XXVII/1 36.

1526. aug. 1. Racha. Batthyány Ferenc bán minden Zágráb megyei nemesnek és alispánnak. Tudjátok meg, hogy a zágrábi tanács jelen expedícióba a törökök ellen 40 jó gyalogost és hat kocsihúzó lovat kocsikkal a szükséges dárdák szállítására küldtek, amiket mi láttunk. Ha szükséges, fejenként kell felkelni.

D-XXVII/1 37.

1526. aug. 10. Kaproncza. Csáktornyai Ernuszt János, mielőtt elindul a már Dunán átkelt ellenség ellen gyalogosokból és lovasokból álló csapatával 4000 forint kölcsönt vesz feleségétől, Guti Ország Katalintól, aki egykor Drágffy György felesége volt. Egyrészt a katonái szükségére, másrészt partim vero solemnitatem nuptiarum prefati Francisci filii nostri diebus proxime praeteritis Bude celebratarum” és más égető ügyekre. Acceptis eidem castellum oppidumque Kaproncza ac castrum Strigo largitur hac conditione, ut eadem castella post mortem suam heredibus testamentaliter relinquat, ex adverso ille, cui forte ista testamentaliter legata sint, heredibus eius 1000 fl. reddere debeat.

D-XXVII/1 38.

1526. szept. 5. Zágráb.

A 4 zágrábi szolgabíró Johannes Paris de Adamovcz, Johannes Saronych de Koznycza, Christophorus Zerechen de Kapolna, Gregorius Othmych de Klokoch.

Bradách Imre jogos kérésére.

D-XXVII/1 39.

1526. okt. 11. Debrecen. Szapolyai János Kasztellánffy Jánosnak, hogy Balog Ferencet, a se in certis negotiis missum, fidem praestet.

„Johannes comes Scepusienses, vayvoda Transsilvaniae”

D-XXVII/1 40.

1526. nov. 5. Zágráb. (feria secunda proxima post festi Sancti condiusbitae(?))

Frangepán Kristóf Segnie, Weglie et Modrusie comes Szlavónia minden nemeséhez!

Mintha a király még élne, és Budára sereget gyűjtene Lengyelországból, Csehországból stb. Biztosan rossz a keltezés.

Mert hogy Frangepán hortatur, ut armis captis regi, qui se Budam versus contulit et cui Gerogius Marchis Brandenburgensis et Szapolyai és Ferdinánd..., necnon Johannes Torquatus banus cum copiis suis auxiliis veniunt, opem ferant.

D-XXVII/1 41.

1528. jún. 22. Ferdinánd megerősíti II. Lajos adományát néhai Hans Ungnad feleségének Margitnak és lányának Erzsébetnek, amely szerint a Zamobor oppidumból járó királyi adót ad castrum Zamobor reparandum destinantur, confirmat. (18. századi másolat)

„pro conservatione et reparatione castris ipsius Joannis Ungnad”

D-XXVII/1 42.

1528. okt. 23. Ferdinánd megerősíti II. Lajosnak az 1525. márc. 28-án Budán kelt oklevelét, amely megerősíti Ákosházi Sárkány Ambrus országbíró febr. 3-án kelt levelét, hol Frangepán János leánya és Loósi Herbert Gáspár özvegye, Ilona lányának Annának és Ungnád Jánosnak adományozza Zamobor oppidumot és castrumot a kegyúri joggal és minden vámmal együtt. Lásd Katusic 85. regeszta.

D-XXVII/1 43.

Registrum sabagii in provincia superiore et inferiore castelli Megwryche et aliorum tributorum et expensarum ab Johanne Therek, provitore eiusdem castris confectum.

A forrás nagyon jó, ezen belül található egy „exitus sabagii festi Beati Michaelis archangeli” Oppidumok bírónak a neve, valamint az 1521. évi dica részletes jegyzéke. Van néhány kézműves is az oppidumokban, ezért mindenképp izgalmas.

D-XXVII/1 44.

1548. nov. 11. Zágráb.

A zágrábi káptalan egr. Christophorus Sysnachky, és atyafiai, Jeromos, László, Miklós, Gáspár, Boldizsár és Menyhért nevében és kérésére átírja András Tinini püspök és topuszkói apát 1526. márc. 24-én Topuszkón kelt oklevelét, amit még Stephanus Sysnachkynak írt át, és 1437. ápr. 24-én János apát állított ki. Ebben Golliana possessiot Vanentinnak adományozta „loco Thwrchycze. Decimas vini cum mardurina et dicam porcorum necnon muneribus consvetis a jobagionibus et montanistis dedimus donavimus...”

D-XXVII/1 45.

1565. dec. 2. Bécs. Miksa Prasovci Kristóf kérésére megerősíti a császári káptalan 1526. ápr. 18-án Racsán kiadott oklevelét, amelyben Stephanus Prasovci, Kristóf apja, poss. Kozthanowcz Raveni Mihálynak és Jánosnak quibusdam possessionibus commutavit.

Benne van az egész Raveni családja, ezért érdemes lenne róla felvételt készíteni.

Kristóf fiai ekkor János, György és István.

Egr. Stephanus Praschowcz Rawen, Ztharawcz, Lwke, Werh, Kozmarowcz, Kwngyowcz et Koztanyowcz vocatis omnino in comitatu Crisiense existente habitas, eidem a nobile quondam Michaeli fachar, ac domina Potentiana consorte eiusdem filia quondam Christophori Koztybol de Glawnycza pro certa pecuniae summa iure perennali adscriptas imperpetuas quae videlicet dicti quondam Michaeli fachar et consortis suae ex quodam contractu concambialis permutationis cum nobilibus quondam domina Catherina filia quondam Emerici de Raven, ac Stephano Barbarych, item Georgio Michaeli Nicolao et filiis necnon puellis Ursulae et Veronica filiabus eiusdem pro ceteris aliis bonis ipsorum infradeclaratis inito praefuissent, egregiis quondam Johanni et Michaeli de Rawen, veris nempe et legitimis oraescriptorum bonorum successoribus pro ducentis et quinquaginta florenis (tisza aranyban)

Oláh Miklós és Liszti János az oklevél kiállítója.

D-XXVII/1 46.

1589. feria secunda proxima post aug. 20. Bécs. A Zágrábi káptalan 1526. márc. 4-én kelt oklevelének átirata, amelyben nob. Mattheus et Balthasar Syppanych de Kosztanyowcz portionem desertam pro planatnda vinea apta, in promonthorio Kozthanowcz Marco Wglessych de Kressancz 11 fl. régi magyar fl-ért vendiderunt. A határos szőlők közül az egyik szintén puszta, a másik ép.

D-XXVII/1 47.

Két könyvecske van benne.

- 1) Keglevics Zsigmondnak az Orehóci Gáspár vicebánnal folytatott per során keletkezett iratai.
- 2) Keglevich János contra Székely Mihály. 1593-1596 között kelt iratok.

D-XXVII/1 48.

1525. júl. 4. Róma. VII. Kelemen engedélyezi bullában, hogy a boszniai ferencesek Zamobor falain kívül építsenek rendházat.

D-XXVII/2 49.

1527. jan. 1. Buda. Ferdinánd Kasztellánffy Jánosnak.

Megjött a híre, hogy tanácsosaim tárgyaltak veled a nevemben. „Nolumus itaque te ignorare qualiter die XVII. mensis Decembris proxime elapsi in concentu Posoniensi per serenissimam Mariam Reginam Hungariae et Bohemiae etc. viduam sororem nostram dilectissimam ac comitem Palatinum Regni eiusdem indicto et ibidem per Prelatos, Proceres et nobiles potiores regni prefati celebrato divina aspirante gratia et miseratione in Regem Hungariae electi simus, nobis certo persuadentes, quod(?) stantem electionem illam ritem et legitimem factam, atque etiam attentis iuribus nostris quae nobis et serenissime consorti nostre dilectissime versus Regnum illud competunt, Nos pro rege ad domino suo naturalis et legitimosis indubie recogniturus et accepturus ...

D-XXVII/2 51.

1527. febr. 13. Esztergom. Szapolyai János Frangepán Kristóf „regnum nostrorum Dalmatie Croatiae predictorum et Sclavonie bano et capitaneo nostro generali etc. eiusque vicebano (azaz volt neki), Item magistro prothonotario et sedis iudicariae iuratis coassessoris dicti regno nostri Sclavonie salutem et gratiam” (Közös bán van, de szlavón ügyekben csak a szlavón hivatalokat említi!)

Néhai Kasztellánffy György fia Menyhért (egr.) János nevű testvérével közösen bírták a családi birtokokat.

„medio vestri realem equalem et congruam divisionem habere, et bona ac iura sua possessionaria a bonis et iuribus possessionariis prelibati Joannis Castellánffy fratris sui gubernare seorsum vellet, iure admittendi et lege eiusdem regni nostri requirendi, quoniam autem de vetusta et approbata, regnorum nostrorum, lege et consuetudine universe divisiones, inter fratres carnales et iudicisos fienda non longo litis processu, sed medio tumtaxat tempore, ad litteras nostras et commissionem per magistrum prothonotarium aut comites vel vicecomites parochiales ac iudicum illorum comitatum, ubi talia bona et iura possessionaria dividenda adiacent, fieri solent. Ezért meghagyja, hogy a levél kézhezvétele után azonnal ex vobis idoneos ad id viros eligatis, és a birtokok megosztását végezze el.

D-XXVII/2 52.

1527. febr. 14. Esztergom. (Kiadva egy része AC 76. dok.)

Szapolyai Frangepánnak, megszólítás mint feljebb. Kasztellánffy János, apja György halála után, legalább öt éve erővel elvette mostohaanyjától, György 2. feleségétől a neki járó birtokokat. Bár az 1523. Szent György napján Budán tartott egy-en olyan törvényt hoztak, hogy az Ulászló halála utáni zavaros időkben elrabolt birtokokat vissza kell adni, ezt János a következő három évben sem tette meg. Most a bán vezesse be Eufrozsinát.

D-XXVII/2 53.

1527. márc. 2. Esztergom.

Szapolyai a fehérvári keresztes konventnek, hogy Bradách Lőrinc néhai cubicularius özvegyét, Drágffy Tamástól született Annát a férj birtokaiba, „in possessionibus Byzthrycza, domo, curiaque nobilitaria, ibidem habita ac oppido, Podgorya, Rasanowcz, Zwodenya, Nowachy, Pzyna, Brezowacz, Podwarczy, Obrees, Zelnycze, Chwgonycza, Pesthienycze, Thernycze, Gorycza, Polonycza, Globowchecz, Zdechycha, Ztharanowcz, Lakthencz, Blawnycza, predio Nezpressa, Belawar ac tributo ibidi exigi solito, item Jazanowacz, Pankowecz, Wokonya, Krysewzy, Banyzela et Zrachan, vocaturum omnino in comitatu Zagradiensi existentes habitatum, ipsam dominam exponentem titulo pignoris concernentes (?) legitime vellet introire, ezért küldjön ki pro testimonio homines, mint Johannes de Nezpesye, Emericus de Morawchia, Franciscus sive Johannes de Pezerio, Matthias Horwath de Morawchia, seu Johannes filius eiusdem aut Ladislaus Borothwa aliis absentibus homo noster. Az özvegyet bevezessék.

Contradictores vero si qui fuerint [szakadás] annotatam dominam exponentem Regni Sclavonie bani, in presenciam ad tertium competentem, rationem [szakadás] redditur

D-XXVII/2 54.

1527. márc. 9. Zágráb. (Katusic, 8. regeszta)

Bradách Imre a vicebán, és Johannes Parys de Adamowcz a kikülött szolgabíró.

Anna Valentinus de Drenowa özvegye és soror carnalis praefati quondam Thome Augusthynych et Barbara filia quondam Johannis Polyak ex nobili olim domina Katherina cimulcum sorore carnale. Possessio Drenowáról van szó.

D-XXVII/2 59.

1527. ápr. 30. Zágráb. (Katusic, 12. regeszta)

A Zágrábi káptalan előtt honorabilis dominus Simon magister hospitalis de Krapina Keglevich Péter nevében eltiltja Szapolyait castrum Lobor eladományozásától, Kerecsényi Pált pedig az elfoglalásától.

D-XXVII/2 60.

1527. máj. 2. Csázma.

Nobilis Stanislaus presbyter, filius nobilis quondam domine Dorothee Gwbychna dicte de Markowcz aliter de Horzowa, rector altare beate virginis in ecclesia sancti Martini in possessione Wjffalw vocata, dioc. Strigoniensis fundata személyesen megjelent a csázmai káptalan előtt

1526-ban a bánok mindenkinek megparancsolták a hadbavonulást, ám ő elmulasztotta, mert „Hungarie agens” de portionibus suis possessionaria in possessionibusque Markovc sew Horzowa predicta ac Sabnychycha vocatis comitatu Crisiensis. Ezt ekkor Kerecsényi Pál elfoglalta, és a királytól, illetve Báthori István helytartótól is kérte magának. Ő azonban nob. Georgius Schapych de Sabnichicho, ac quondam Nicolaus sartor de Gegen et georgio Dwkan de eadem Gegen-nek a pécsi káptalan előtt eladta ezeket a birtokait, és az erről kiállított oklevelet magával is hozta.

D-XXVII/2 62. (Katusic, 16. regeszta)

1527. máj. 3. Csázma.

A császári káptalan Kerecsényi Pál kérésére átírja Frangepán Kristóf május 2-án Dubovcon kelt levelét, amelyben Keglevics Péter zálogba adta Lobor várát néhai Keczer Ferenc özvegyének, raszinyakeresztúri Bocskai Dorottyának és fiainak: Gáspár, István, János és György.

D-XXVII/2 67. (Katusic, 21. regeszta)

1527. máj. 31. Körös. „Nos...Frangepén Kristóf memorie commendamus, quod nos in presente termino celebrationis brevium iudicorum diei domine proxime post festum beati Orbani pape proxime prefatum ad que scilicet terminum universe cause dominorum et nobilium regnicolarum huius regni Sclavonie post obitum ...Ulászló király...ratione quorumquamque actuum potentiarium intentate (?) aliter fuerant prorogate hic Crisii unacum vicebano et comite nostro ac magistro Balthasar Hobethych prothonotario et iudlium necnon eisdem regni nobilibus in sede nostra iudicaria constitutis et existente presente ibidem et personaliter adherens nobili Michaeli de Thomadowcz homini videlicet et legitimo procuratore magnifici domini Joannis de Thah prefatus magister Balthasar Hobethych prothonotarius nostram exurgens in presentiam nobis declarare et exponere curavit in hunc modo, quod cum Katalin ünnepe táján Hobetich Tahy Jánosnál, az ő gorbónoki kastélyában volt, ..eo tunc ipse Johannes Thahi inter alia negotia tunc tractata ipsum magistrum Balthasarem adhoc rogatum habuisset, ut ipse magister Balthasar omnibus si qui forent. Qui contra eundem Johannem Thahy causas ratione quorumcumque negotiorum demptis causas ratione iuri possessionaria in aliquibus octavis motis et vetilarum (?) solitis move vellent.

D-XXVII/2 70. (Katusic, 25. regeszta)

1527. jún. „sabatho inter octavas sacratissimi corporis christi” Szapolyai a zágrábi káptalannak. Megjelent előtte Bradách Imre vicebán a széna miatt, melyet Tahy János vranai perjelség kormányzója erőszakkal elrabolt Belewar, Zágráb megyében levő birtokairól, ahol testvéreivel együtt birtokol.

Vizsgálathoz küldjön ki királyi embereket: Georgius literatus de Kapolna, Johannes de Raven, Andreas Budor, Johannes de Pezeryo, alter Johannes Parys de Adamowvz, Johannes Samphwh de felsewthoplycza, Johannes Opalenyh de dicta Adamowcz, Ambrosius Bwkowych de Swlyncz közül valaki legyen ott a határkijelölésnél.

D-XXVII/2 71. (Katusic, 26. regeszta)

1527. júl. 16. Zágráb. A zágrábi káptalan Lodomérci Bradách Imre vicebán kérésére két embert kiküldött maga vizsgálatra a zágrábi Szent Ferenc kolostorba. „Qualiter ipsi die dominica

proxime preterita ad claustrum sancti Francisci confessoris hic Zagrabie fundati et perconsequens generalem congregationem huius comitatus Zagrabiensis inibi celebrandam pariter accessient, tunc egregius Balthasar Hobethyvh de Dwbowcz magister prothonotarius dicti regni Sclavonie sponte et libere confessus fuisset. Hogy ő ante dominicam rogationem ante terminem videlicet quo iudicia brevia Crisii celebrati habuissent.

D-XXVII/2 72. (Katusic, 27. regeszta)

1527. júl. 17. Zágráb. A zágrábi káptalan János király kérésére átírja annak szerdahelyi Imreffy Mihály (egr.) kérésére, jún. 12-én Budán kiállított oklevelét. Szükségtől hajtva Mihály el akarta adni Kosztel és Krapina várak felét. Először Keglevich Péternek akarja felajánlani, mert a másik fele úgyis az övé. Ezért János megparancsolta, hogy királyi emberekkel: Petrus de Konzka, Petrus Wragowych de Maysowcz, Bernardus Druskóci, Vincentius literatus de Gregorovc, Georgius Spychko de Krysancz, Johannes Msykochy, Andreas id nam Johannes Nolecz, Johannes Sayntho. Ő közülük menjen valaki Keglevicshez.

Johannes Msykochy, ment Andreas de Koroska (Konska?) prebendarius chori prefate ecclesie nostre Zagrabiensis

D-XXVII/2 73. (Katusic, 28. regeszta)

1527. júl. 21. Belawar. Johannes Gerdak körösi szolgabíró, Johannes Adamovc, Johannes Sampoh de felsőthoplichyca et Johannes saronycz de koznyca zágrábi szolgabírók kiadványa. Bradách Imre szlavón vicebán kérésére iuxta Hobetych Boldizsár protonotarius edictum et iudicium commissionem Tahy János akaratából amit Gorbonokon szóban adott elő, Belawarra mentek, hogy megnézzék, valóban Ladomérc várhoz tartozó birtok határain belül vannak azok a kaszálók Predochyche possessióban. A vizsgálat helyszínére átjöttek a perjelség Bosjákó várának officialisai is.

D-XXVII/2 76. (Katusic, 31. regeszta)

1527. aug. 8. Zágráb.

Johannes Adamovc, Johannes Sampoh de felsőthoplichyca et Johannes saronycz de koznyca zágrábi szolgabírók kiadványa. Kiküldték maguk közül de sede nostra iudicaria legitime destinassemus Johannes Adamovcot. Bosjákó várához ment, ahol Petrus litteratus provisorem eiusdem et Mathias Bornemissza castellanus eiusdem castelli Bosjako, akiket Tahy János gubernator és a fia Ferenc neveztek ki. Az ő jobbágyaik törtek fegyveresen Bradács birtokára.

D-XXVII/2 77. (Katusic, 32. regeszta)

1527. szept. 15. Buda. Ferdinánd „Magnifico et egregio Valentino Therwek de Enyngh ac Petro Keglewych capitaneis nostris” Megkapta a levelüket, hogy küldjön nekik pénzt.

„Sciatis homines nostros per quos vobis pecunias misimus, hodie huic ad vos iter arripuisse. Quapropter hortamur fidelitates vestras et [szakadás] committimus, ut nihil de vera solita fidelitate et diligentia in servitiis nostris remittatur, ac etiam familiares et servitores vestros in officii maiestati nostre debito retineatur. P.s. „mittimus in auxilium vestrum plures gentes tam gravis et levis armature, quod vos latere nolimus.”

D-XXVII/2 78. (Katusic, 33. regeszta)

1527. okt. 9. Zágráb

Johannes Adamovc, Johannes Sampoh de felsőthoplichycza et Johannes saronycz de koznycza zágrábi szolgabírók kiadványa. Johannes Adamovc ment ki, és most Bosjákóról kérdezett jobbágyokat. Kiderült, hogy Bradácsnak, (aki ekkor már nem vicebán!) igaza van. Már aug. 8-án kiállított oklevélben sem nevezték vicebánnak – lásd 31. regeszta.

D-XXVII/2 79. (Katusic, 35. regeszta)

1527. okt. 19. Buda. Ferdinánd a laibachi püspöknek.

Zelina várát fglalja vissza Batthyány Ferenc segítségével, akinek szintén írt ilyen értelmű parancsot, hogy akár ostrommal is szerezzék vissza és adják azt Kasztellánffy János kezéhez. Batthyány itt csak Vas megyei ispán, báni címe nincsen feltüntetve.

D-XXVII/2 81. (Katusic, 38. regeszta)

1527. okt. 30. Csázma. A káptalan Hobetics Boldizsár ítélmester kérésére átírja Ferdinánd okt. 21-én Budán kelt levelét, amelyben mindenkinek mentességet és védelmet ígér, aki a hűségére tér. Hobetics „coram nobis personaliter constitutus”

D-XXVII/2 82. (Katusic, 39. regeszta)

1527. nov. 12. Székesfehérvár

Ferdinánd „Joanni Torquato comiti Corbavie et Nicolao Iwrysyh capitaneis nostris in regno nostro Croatiae constitutis.” Torquatus sem bán.

„et hoc volumus per **futuros banos et vicebanos** necnon capitaneos et alios officiales dicti Regni nostri Croatiae firmiter et inviolabiliter observari...”

D-XXVII/2 84. (Katusic, 42. regeszta)

1527. dec. 31. Zágrábi káptalan előtt Bradách Imre vicebán bemutatott egy levelet Frangepán Bernáttól. Ebből kiderül, hogy Bradách néhai Fr. Kristóf vicebánja volt, és szolgálataiért az adósa maradt, amit Bernát akar kiegyenlíteni Szent István protomártír ünnepéig. Ez azonban nem valósult meg.

„Quia nullas litteras preceptorias, ad nos propterea detulisset, ex quo sedes banatus, unde tales litteras preceptorie emanarum deberent de facto vacaret non previa hoc est ad videndum et audiendum, pacto ut conditionibus premissis stranae(?) et sacrafaciendum nostrum testimonium transmittere dignaremur, qua petitiones sit accepta, consulato quia sedes banatus vacaret, holieni(?) Mauris presbiterum de Goricza chori pretacte ecclesie nostre zagradiense. Őt végül is kiküldték Ozaljra és jelentést is tett.

D-XXVII/2 91. (Katusic, 51. regeszta)

1528. máj. 28. Zágráb. Bradács Imre és Zemcsei János vicebani regni Sclavonie ac comes et iudlium comitatus Zagradiensis memorie commendamus. Tuskanics András knini választott püspök és topuszkói apát kérésére kiküldték „unum ex nobis egregium videlicet Johannem Parys de Adamovcz iudlium ... de sede nostra iudicaria legittime duxissesmus” Szent Mihály arkangyal ünnepén Tuskanics familiárisai és emberei fogtak két törököt, amikor azok „cum illis per bona et tenuta castri egregiorum Bernardi et Johannis Thympych Wranogracha vocati in comitatu [más kézírástól utólagos betoldás: Zagradiensi] existente versus propria transire habuisset. Ekkor azonban Tumpich emberei rájuk törtek és elvették őket.

D-XXVII/2 92. (Katusic, 52. regeszta)

1528. jún. 9. Varasd. Nos Stephanus de Gywla ac Thomas Pethew de Gerse vicecomites ac iudium comitatus Warasdiensis memoriae commendamus, quod cum nos ad instantiam(?) et legitimos petitiones magnifici Michaelis Imreffy de Zerdahel ac egregii Petri Kegleviyh de Busin, Johannis Bedekovych de Komor unum ex nobis videlicet iudlium ad infrascriptam inquisitionem faciendam de sede nostra iudicaria legittime destinavissemus...Rátkai László emberei fegyveresen rátörtek ad promonthorium sive Kamenny Pothok vocatum in pertinentie castri sui Naghtabor appellati in dicto comitatu Warasdiensi existente habitum consequenterque vineam providi Georgii filii Jarney de Erywsno jobagionis tunc dictorum exponentis communis in eodem promonthorii sitam ibique citra omnem viam iuris absque gravis culpa dicti iobagiones utpote exponentium ac contra iura et libertates quibus promonthoria libertata et iura

montana teneri et conservare solent. Unum vas vini ipsius iobagionis dictorum exponentium viginti cubulorum recipi et ad terras levare ac ad dictum castrum suum deduci...fecisset.

D-XXVII/2 93. (Katusic, 53. regeszta)

1528. jún. 9. Varasd. Ua. mint a 92, néhány apró eltéréssel.

Imreffy Mihály „castellanus castri Budensis”

A kiküldött ismeretlen szolgabíró „ipse in festo sancte individue Trinitatorum nunc proxime praeterito ab omnibus quibus demisset et licuisset palam et occulte...vizsgálatot tett és erről beszámolt: Qualiter in festo beati Nicodemii martiris in anno unus iam quarta(?) instaret revolutio annualis transacto praeterito...Rátkai László stb.

Ám itt Blasius Jarneyewych de Erywsno...ibique contra iura libertatesque et consuetudines totius huius regni Sclavonie, quibus promonthoria libertata ac iura montana conservari teneri solent. (Itt már szlavón jogszokásról beszél, pedig valószínűleg országos!) et quibus idemque promonthorium a praecessoribus ipsius Ladislai Rattkay possessoribus utputa dicti castri Naghtabor condonatum tentumque ac etiam per eundem Rathkay usque hac possessionem(?) extitisset confractis ianuis celarii sive domus annotari Blasii in facie prescripte vineae(?) suae fundate duo vasa vini quadraginta cubulorum ac alias res et clenodia domus eiusdem illo ...ibidem habita ad valore quinque florenorum se extendente(?) dempto vino, recipi et ad currus levare necnon ad dictum castrum suum Naghtabor deduci ac ad usum suum converti fecisset.

D-XXVII/2 94. (Katusic, 54. regeszta)

1528. jún. 9. Varasd. Ua. mint a 92, néhány apró eltéréssel.

Itt Matthias filii Fabiani de Gorycza az áldozat.

Duo vasa, septuaginta cubulos a kár.

D-XXVII/2 95. (Katusic, 55. regeszta)

1528. jún. 9. Varasd. Ua. mint a 92, néhány apró eltéréssel.

Más a kárvallott, és nincsen kiírva a kár mértéke.

D-XXVII/2 96. (Katusic, 56. regeszta)

1528. jún. 9. Varasd. A regesztában minden benne van.

D-XXVII/2 97. (Katusic, 57. regeszta)

1528. jún. 9. Varasd. A regesztában minden benne van.

A 2 vasa az triginta duorum köből

D-XXVII/2 98. (Katusic, 58. regeszta)

1528. jún. 9. Varasd. A regesztában minden benne van.

Egy vasa bor 15 köből, egyéb clenodiák 17 fl értékben.

D-XXVII/2 99. (Katusic, 59. regeszta)

1528. jún. 9. Varasd. A regesztában minden benne van.

1 váza, 15 köből, clenodia 3 fl értékben.

D-XXVII/2 100. (Katusic, 60. regeszta)

1528. jún. 16. Zágráb. (Későbbi másolat) A zágrábi káptalan előtt nob. Bartholomeus Bunich de Corbavia megjelent egr. Johannes Budachky et Nicolaus Spissich nevében Ferdinándot az eladományozástól, Bertalant, Johannes et Nicolaus frater carnalis-át pedig a felkéréstől tiltják a Zágráb megyei castrum Goricza esetében. (101 – eredeti)

D-XXVII/2 104. (Katusicnál hiányzik, biztosan más helyre átsorolva)

1528. Testamentum Michaelis Bechwolghy de Wyghyanovch in Varasдино.

D-XXVII/2 105. (Katusicnál 64.)

1528. jún. 18. Zelnica. A két bán nevében per presentes quod egregus magister Petrus de Konzka predicti regni Sclavonie prothonotarius, nostri venientes in presentiam confessus est et retulit inhunc modum, quo cum ipse die dominico proxime festo unacum egregiis Paulo Kerechini de Kanyaffelde, Michaele de Zempche, Stephano de Praschowcz, Johanne de Kopyntz, Akacio garazda de Kamarcza, Johanni de Raven, Johanni Golecz de Zothezka, Nicolai Wojkffy de Kolokoch et Johanne Boltysarych de Zabok, necnon Vincentio litterato ac Johanne Bedekovich, iudlium comitatus Varasdiensis, arbitris scilicet iudicibus per egregios Petrum Kegleyth de Busyn in una videlicet ac magnifici Michaelis Imreffiy de Zerdahel personis ab una ac Ladislaum de Rathai partibus ab alia unanimiter electis et deputatis in facie cuiusdam foenilis litigiosi, circa metas castrorum Naghtabor, dicti Ladislai Rathkai, ac Kozthel prefati Petri Keglevyth inter possessiones Maryancz, hogy most Nagytáborhoz tartozik, illetve erywssino ad prefatum Kozthel pertinentes...fuisset constitutus, tunc precipte ambepartes iuxta compromissum earum coram nobis in congregatione regnicolari communalis pro dominica Quasimodo nunc praeterita Crisii celebrata fide et honore earundem mediantibus in eo factam...

A végén Rátkay mellett döntöttek, és az oklevél végén: „presentes litteras nostras quas sigillis egrégorim Emerici Bradach de Ladomercz ac Johanni de Zemche vicebanorum ac comitum nostrorum Crisiensium fecimus consignate duximus considendas(?).

D-XXVII/2 106. (Katusicnál 65.)

1528. jún. 18. Zelnica.

A két bán nevében kiadott ítéletlevél, ami azért jó, mert a Varasdon végzett vizsgálatok is szerepelnek benne, azaz Varasdról is ment tovább a báni székre ügy.

D-XXVII/2 107. (Katusicnál 66.)

1528. jún. 18. Zelnica. A bánok nevében kiadott oklevél.

Korbáviai János és Batthyány Ferenc bánok bizonyítják Rátkai Lászlónak a Keglevics Péter és Imreffy Mihály elleni perében, hogy az 1528. ápr. 19-én Körösön tartott generalis congragation 11 esküdt megjelent és bizonyította, hogy az okozott kárt már megtérítették.

D-XXVII/2 108. (Katusicnál 68.)

1528. júl. 21. Csázma.

Kisebb adásvétel.

D-XXVII/2 109. (Katusicnál 69.)

1528. júl. 30. Zágráb.

Adamovci Paris János és Felsőtoplicai Sampw János és koznicai Saronich János zágrábi szolgabírók jelentik, hogy Tahy Jánosnak megtiltották, nehogy Bradács Imre birtokáról vigye el a szénát, melyet ő a priorátus birtokának vélt.

D-XXVII/2 110. (Katusicnál 70.)

1528. aug. 4. Zágráb.

Adamovci Paris János és Felsőtoplicai Sampw János és koznicai Saronich János zágrábi szolgabírók jelentik, hogy bár Tahy Jánosnak megtiltották, nehogy Bradács Imre birtokáról vigye el a szénát, melyet ő a priorátus birtokának vélt, ő ezt figyelmen kívül hagyta és 300 kocsival elvitte.

D-XXVII/2 111. (Katusicnál 71.)

1528. aug. 9. Moravcha. Kisebb zálogügylet.

D-XXVII/2 112. (Katusicnál 72.)

1528. aug. 10. Hegen. Filetinci Gerdák János körösi szolgabíró.

D-XXVII/2 114. (Katusicnál 74.)

1528. szept. 3. Zágráb. Kisebb hatalmaskodás Zrínyi Miklós részéről.

D-XXVII/2 115. (Katusicnál 75.)

1528. szept. 4. Zágráb. A két vicebán és a zágrábi szolgabírák vizsgálatából kiderült Keglevics Péter kérésére, hogy gredai Ambrozovich Pál, castellanus castri Ztergalnik urának, Zrínyi Miklósnak parancsára több emberével felprédálta Keglevicsnek Blinje közeli birtokait.

D-XXVII/2 116. (Katusicnál 76.)

1528. szept. 6. Zágráb.

Kisebb hatalmaskodás Zrínyi Miklós részéről.

D-XXVII/2 117. (Katusicnál 77.)

1528. szept. 6. Zágráb.

Kisebb hatalmaskodás Zrínyi Miklós részéről.

D-XXVII/2 118. (Katusicnál 78.)

1528. szept. 6. Zágráb.

Kisebb hatalmaskodás Zrínyi Miklós részéről.

119. nincs

D-XXVII/2 120. (Katusicnál 80.)

1528. szept. 6. Zágráb.

Kisebb hatalmaskodás Zrínyi részéről Keglevics kárára a Blinje környéki Zelcze possession.

D-XXVII/2 122. (Katusicnál 82.)

1528. szept. 20. Mutnica. Karlovics János Nicolaus de Turri-nak.

Noverit...nos iter sub castrum Udvingnam fecisse: ibique gratia dei in januis dicti castris aliquod thurcas interfecimus et plures vulneravimus aliquos minos captivavimus a incircuitu muros

circumdanturam si habuissimus pixidarios L. Az elfogott törökök az mondták, hogy az udbinai castellanus Frangepán Bernát birtokain keresztül jön a török csapatokkal Jasztrebarszko és Karniola felé, que post soli in persona cum CCC equitibus fuimus iteri et dies IIII tot noctes in (?) expetavimus.

D-XXVII/2 125. (Katusicnál 86.)

1528. nov. 20. Lukavec. Regestum super debita filio Bartholomei wyednych de Goricza et porcos suos quos reciperat Nicholaus Horwath castellanus de Selyn quos porcos et scrophas iuridice adeptus requisivi (?) jus et lege florenos xiiii quos florenos solvit Nicholaus Horwath quondam castellanus prenominatus 1528. die nativitatis (?) Marie

Item in festo sancti cris... dedi ...ugyanennek a Bertalan fiának pro empti quadam frugum fl. 2.

Ugyanezen a napon vásásolt matre equi fl. 2.

Item dedi sorori Bartholomei fl. 1.

Item dedi Camenco Wednych pro servitio suo fl. 2.

Item dedi ad domum suam propriam quattuor porcos valen(?)

Item exposui ad cites hunc et hinc ambulantes fl. 4.

Item ego Thomas Mwdych executor fl. 2.

Bartholomei Wednych fateor per presentes Matheum castellanum de Lwkawecz Georgium suppan de Korylowech Francisco Mixich de Lukavecz hec sub sigillo nostro videlicet Georgii suppanis in domo Francisci et Johanne feria sexta post festum Elizabet videns 1528.

D-XXVII/2 126. (Katusicnál 87.)

1528. nov. 30. in castello nostro Bosjako. Tahy János Kasztellánffy Jánosnak, hogy Keglevics Péter révén aranyneműit szállítsa Bikszádra vagy Bosjákóra.

D-XXVII/2 127. (Katusicnál 89.)

1528. dec. 20. Raszinyakeresztúr. Bocskai Erzsébet, néhai Pekry Lajos özvegye, Lajos, Miklós, Zsigmond és Farkas anyja kötelezvénye.

D XXVIII 1-151. (1529–1641)

1-73. D XXVIII/1

74-151. D XXVIII/2

D-XXVIII/1 1.

1529. jan. 1. Csázma. Erdődy Simon Kasztellánffy Jánosnak.

Bene novit do. V. quale responsum ipsam ex parte castri Zelyna medio domini magnifici Johannis de Thah (?) habuerit, quare monemus et habitamur. S. d. vestram velit ab iniquitatione et dosalione bonorum ipsorum Zelyna immunis esse... (Zelina fele Tahié.)

D-XXVIII/1 2.

1529. jan. 12. Kosztajnica. Tahy János Kasztellánffy Jánosnak. Jan. 20-án. Pekrecre hívja Erdődy Simonnal és Erdődy Péterrel való megveszélésre. „Misimus tamen erga eundem ad vis Christophorum Zempche” Ezek szerint ő ekkor a familiárisa!

„Rogamus bombardam nostram nobis remittere velitis ut globos eidem ordinare faceremus.”

Végvárrendszerhez jó

D-XXVIII/1 5. (Katusicnál 98.)

1529. febr. 6. Csázmai káptalan bizonyáglevelé.

Boчек Mátéhoz kiküldték betegsége miatt „venerabiles dominos Gregorium de Pernya et Michalem de Marthonpatahaka fratres et concanonicos nostros” kimentek Fyschowcz nemesi kúriához. Ott azt a bevallást tette, hogy quamdam portionem possessionarum nobilis quondam ohannis Wytez de Kamarcza in possessione kamarcza alio nomine Zdenchan vocata, simulcum quadam vinea in promonthorio possessionis Welywercz penes vineam nobilium Thome et Michaelis Zeklych de eadem Welywercz adiacentem omnino in praefacto comitatu crisiensi existentes sibi aliter ac Stanislao, Nicolao et Mathie filiis necnon domine Catherine consorti eiusdem filie videlicet nobilis quondam Catherine sorori dicti quondam Johannis Wýthez carnali per nobilem Johannem Thompa de Horzowa vigore litterarium fassionalium reverendissimi magnifici quondam domini Petri Beryzlo...pro quadraginta florenorum auri impignoratas, quas videlicet egregius Ladislaus Benczik et domina Cristina consors eiusdem vigore quarundem litterarium fassionalium pariter et compositionalium pro quinquaginta florenorum auri aliter prenotato Johanni Thompa titulo pignore obligassent....(Thomadóczy Mihályra is van benne adat)

D-XXVIII/1 7. (Katusicnál 105.)

Zágrábi káptalan a bánok kérésére kivizsgálták Blagay Istvánnak a bozetai Ajtich Ferenc elleni hatalmaskodását, igaznak találták, és ápr. 16-ra perbe hívták Zágrábba.

D-XXVIII/1 8. (Katusicnál 107.)

Ugyanaz.

D-XXVIII/1 9. (Katusicnál 108.)

1529. ápr. 19. Csázma. A káptalan előtt Kerecsényi Pál felesége Dorothea bevallást tesz, a családi birtokokhoz jó! Dorottya, Kerecsényi Pál felesége, néhai Cirkvenai Péter és Márta leánya, utóbbi pedig giletinci Vitéz Miklós leánya, valamint Katalin, Szeglaki János felesége, Vitéz László leánya, Dorottya rokona, Pozsega vármegyei birtokaik ügyében megegyeznek.

D-XXVIII/1 10. (Katusicnál 110.)

Markovc, alio nomine Horzova A regeszta elég.

D-XXVIII/1 11-44. (Katusicnál 111-151.)

1529. máj. 6. Zágráb. Később

D-XXVIII/1 45. (Katusicnál 150.)

1530. jún. 5. Raszinya. Kiadva: MH. doc. 351. Ebből kiderül, hogy Tahy költözik Gorbonokról védettebb helyre.

D-XXVIII/1 51-61.

1530. jún. 26. Buda. Később

D-XXVIII/1 62.

1530. s.d. s.l.. Bizonyos plébánosok Katzianerének, hogy nem tudják szállítani laibachba az ígért bort a török veszély miatt.

D-XXVIII/1 63-69. (Katusicnál 172-178.)

1530. jan. 1. Zágráb. később

D-XXVIII/1 74. (Katusicnál 183.)

1530. máj. 6. Prága.

A bánoknak „mandamus firmiter ut acceptis presentibus vocatis coram vobis prefatis domina Clara et aliis prescriptis ad unum certum terminum ipsis prefigendis(?) in causa ista [szakadás] [ex]ponentes iuxta huius regni nostri Sclavonie antiquam consuetudinem legitime proced [szakadás] copositionibus partium et allegationibus, admissis etiam iustis comprobationibus et docum[szakadás] et rectum iudicium partes inter predictas ratione dicte possessiones Dobowcz facere et administratione debeatis, et si possessionem illam dictos exponentes concernere cognoveritis eosdem in dominium eiusdem introducere et in protegere debeatis auctoritate nostra vobis presentibus attributa iureque et iustitita mediante.”

Nem a nagy pecséttel van hitelesítve, hanem a titkos pecséttel, és Újlaki szignója szerepel rajta.

D-XXVIII/1 77. (Katusicnál 187.)

1531. jún. 12. Iváncs. (Kiadva. Mon. Habs. II. 61.dok.)

D-XXVIII/1 79-80. (Katusicnál 189-190.)

1531. júl. 19. Pozsony. Ferdinánd Zrínyi Miklóst katonai bíróság elé idézi Keglevich Péterrel fennálló konfliktusa miatt. (Zrínyihez jó!)

D-XXVIII/1 81.

1531. júl. 19. Pozsony. Ferdinánd a császmái káptalannak Zrínyi idézése ügyében.

D-XXVIII/1 82.

1531. aug. 15. Zágráb. Bradách Imre vicebán. „et comes ac iudlium Zagradiensi”

Keglevich Péter ekkor varasdi ispán! Zrínyi contra Keglevich.

Adamovc a zágrábi szolgabíró

D-XXVIII/1 83-89.

1531. aug. 15. Zágráb. Bradách Imre vicebán.

Ugyanebben. Furcsa, hogy az ügyek nincsenek egyesítve, és valószínűleg Karlovics halálával lendült támadásba Keglevich. Csak egy pecsét van ezeken az iratokon, az ítélmester nincsen itt. Bor és disznó általában az okozott kár. De ezek nagy része 1527-1528-ban történt még!

D-XXVIII/1 90.

1531. aug. 15. Zágráb. Bradách Imre vicebán. Zrínyi egyik jobbágya éjjel rátört Nicolaus Kralych providus, Keglevich Blinje várához tartozó Zelecze birtokon levő házára és onnan unam vaccam furti, abstulit.

D-XXVIII/1 91-105.

1531. aug. 15. Zágráb. Bradách Imre vicebán.

D-XXVIII/1 106.

1531. szept. 3. Zágráb. Bradách Imre vicebán.

D-XXVIII/1 107.

1531. okt. 7. Zágráb. Adamovcz szolgabíró kiadványa.

D-XXVIII/1 108.

1531. nov. 18. Buda. Bánffy János helytartó verőcei ispán birtokadomány.

D-XXVIII/1 109.

1531. nov. 29. Csázma. A káptalan Erdődy Simon parancsára birtokbaiktatást hajtott végre.

D-XXVIII/1 110.

1531. dec. 11. Csázma. A káptalan Ráttkay Pál és a felesége Erzsébet közötti szerződést erősíti meg.

D-XXVIII/1 112.

1531. dec. 12. Lukavec. Karlovics János (Ekkor már halott, ezért a dátum biztosan rossz, de valóban 1531 szerepel benne)

D-XXVIII/1 113.

1531. dec. 28. Körös. Szolgabírói kiadvány. 4 szolgabíró, köztük Gregorjanci Ambrus!

Sede banatus vacante

D-XXVIII/1 113-120.

később.

D-XXVIII/1 122.

később

D-XXVIII/1 123. fotózva

1532. ápr. 27. Ratisbona.

Ferdinánd adománylevele. Batthyáynak a báni fizetésére.

D-XXVIII/1 124-142.

Kisebb jelentőségű ügyek, később

D-XXVIII/1 143. fotózva.

1534. dec. 7. Ferdinánd Kasztellánffy Hánosnak és Bradách Imrének ad exagendam contributionem dicatores eligit.

De a nagypecséttel került kiadásra, és Újlaki helyett Peregi Albert szignója található rajta!

D-XXVIII/1 145.

később

D-XXVIII/1 150.

később

D-XXVIII/1 151.

1529. feria quinta post festum epiphanium. Lukavec, Karlovics János Kasztellánffy Jánosnak. Megtudta tőle, hogy némely familiárisa rátört Zelina várhoz tartozó javaira. Ez azért történt, mert őfelsége parancsára be kell szednie a hadiadót.

„Intelleximus quiaiter familiares nostros in bonis castri Zelyna amonitione requisisse (?), ut ex illis bonis exirent, qui illico exiverunt. Credat V.S.D., ut pro ulla alia occasione illuc familiares nostros miseramus nec pro ullum dampnum V.S.D., sed per commissione quam oretemus Regia Maiestate subcepimus. ut si quid V.S.D. castrum ex illa bona hucusque acciperet, ut iteratim ex manu V.S.D. dicam castri illa bona accipe deberemus...Credat S.M.D. ut magis desideremus uno ex minoribus sermorum V.S.D. quam illo Andrea litterato, sed aliud non potuimus preter regie maiestatis commissione perficisse et administrare, si bene omnia illa occuparemus V.S.D. nullum dampnum esset.”

D XXIX. 1-165. (1529–1741)

1-88. D XXIX/1.

D XXIX.1. (Katusic 132. reg.) Kiadva Mon. Habs. I. 254.

1529. dec. 29. Linz,

Ferdinánd a zágrábi városi tanácsnak.

D XXIX. 2.

1530. aug. 25. Raholcza.

Skylanovyth István, Móre László szervitora és helytartója Pekry Lajosnak.

D XXIX. 3-10.

később.

D XXIX. 11-12. később

D XXIX. 13. (Katusic, 271.) Később

D XXIX. 14. (Katusic, 272.)

Johannes Brahovich iudex, ceterique cives, et universi hospites oppidi Zamobor. Iudicium fuit coram nobis pro quadam vinea in promonthorio Biznyk vocata inter vineas Petri Poredan ab oriente, ab occidente vero Mathei Kranchich concivium nostrorum sita, et existentem inter Matheum Tkalchich similiter concivem nostrum ut actorem ab una et Andream Jakolich de Farkassewcz ut in causa attractum partibus ab altera.

D XXIX. 15. (Katusic, 273.)

1534. márc. 24. Zágráb. (később)

D XXIX. 16. (Katusic 274.)

1534. ápr. 18. Trylowina. Gregoriánci Ambrus Erdődy Simon bánnak. (később)

D XXIX. 17. (Katusic 275.)

Kiadva Mon. Tur. III. dok. 18.

D XXIX. 18. (Katusic 277.) (később)

D XXIX. 19. (Katusic 278.) (később)

D XXIX. 20. (Katusic 279.) kiadva: Mon. Habs. 218.

D XXIX. 21. (Katusic 280.) (később)

A vicebáni szék betöltetlenségére hivatkozik!

D XXIX. 22. (Katusic 281.) (később)

D XXIX. 23. (Katusic 282.) (később)

D XXIX. 24. (Katusic 283.)

Goricza 1534. aug. 6. 11 pecsét helye látszik alul. Vármegyei nemességhez jó.

D XXIX. 25. (Katusic 284.) kiadva: Mon. Habs. Dok. 221.

D XXIX. 26. (Katusic 285.) kiadva: Mon. Habs. Dok. 223.

D XXIX. 27. (Katusic 286.) kiadva: Mon. Habs. Dok. 226.

D XXIX. 28. (Katusic 287.)

(később)

D XXIX. 29. (Katusic 290.)

Szomszédvár, 1535. jan. 13. Keglevics nova donatit tesz egy olyan birtokra, amelyet ő csak gubernatorként igazgat!

D XXIX. 30. (Katusic 291.) kiadva: Mon Tur. III. dok. 24.

D XXIX. 31.; 33.; 35. (fotózva)

D XXIX. 37-40. fotózva.

D XXIX. 40. (Katusic, 303)

1535. ápr. 12. Körös. Gerdák János előtt nob. Michael de Voynowcz unum pratum seu fenile ... ad septem plaustra feni se extendente sub Castri Chanyo situm és még néhány dolgot Prashovci Istvánnak, feleségének Jeronime-nek, valamint Kristóf és Lukács fiának 6 magyar fl-ért örökjogon eladja.

D XXIX. 42. (Katusic, 306) kiadva: Mon. Habs. II. 244.

Bihácsi György még mindig Keglevics Péter titkára, aki ura nevében a zágrábi káptalan előtt megjelent.

D XXIX. 51. (Katusic, 316)

1535. szept. 22. Ferdinánd Zágráb megye közösségének! Ilyen eddig nem volt! Vagy Szlavónia, vagy Ho. közösségének, de külön megyéknek nagyon ritka!

D XXIX. 53.

1535. okt. 4. in castro Bikszád. Gerdák János körösi szolgabíró.

Bikszádon constituti fuissems, amikor megjelentek előtte.

D XXIX. 54. (Katusic, ???)

1535. császári káptalan előtt Kerecsényi Pál egész családjával, hogy szükségében Kecskés Páltól (egr.) quadringentos fl alemanicales-t vett fel. Gregovc, Szentpéter, Bogachovc, Klenovc, Palachohel birtokokat terhelik be erre.

D XXIX, 58. Titkos pecséttel szintén Peregi a kiállító!

D XXIX. 59. Szintén Peregi, és Datum Posonii ex camera.

D XXIX. 60. (Katusic regeszta??)

D XXIX. 79. (Katusic, 348.) kiadva: Mon. Habs. Dok. 373.

1537. jan. 7. Bécs. Ferdinánd Ernusznak, hogy a hadiadót, a mostanit és a múltkorit is fizesse meg, mert a naszádosok fizetésére megy. Peregi szignálja, és nem a nagy pecsétet használja.

D XXIX. 80. fotózva. Kiadott, de a tartományi gyűlésekre adalék.

D XXIX. 81. Katzianer Zágrábban. Kiadott, de a gyűlésekre adalék.

D XXIX. 82. fotózva

D XXIX. 83. 1537. VII. 6.

Ferdinánd titulájában szerepel a rex Sclavonie, de Prágában állították ki, és a név: Ad: Carolus.

D XXIX. 84. 1537. júl. 25. Prága. (Katusic, 353.)

Szintén Ernusznak Ferdinánd a dica miatt. De ezt Újlaki szignálja, és mintha a pecsét is más lenne. Fotózva

D XXIX. 88. (Katusic, 357.)

Bécs, 1537. okt. 12. Szintén Peregi az aláíró, a pecsét vörösviasz középnagy.

D XXIX. 89. (Katusic, 358.)

Bradách Imrének van szőlője Pozthath birtokban.

D XXIX. 90.

D XXIX. 91.

D XXIX. 92. (Katusic regeszta??).

Bécs, 1537. feria sexta proxima ante festum beati Colomani martiris. Ferdinánd Ernuszt Gáspárnak. Peregi az aláíró. Ernuszt kérvényezte, hogy a dikát a birtokán a maga javára használhassa. Ernuszt csapatai ekkor penes fidelem nostrum Generosum Joannem Catzianer adversus Turcas alere.

D XXIX. 93. fotózva. Prága, jól látható kispecsét, de a relátor neve hiányzik.

D XXIX. 94. Prága. A pecsét ugyanaz, a relátor Újlaki. Fotózva

D XXIX. 95. (Katusic 363.)

Fehérvári keresztetek előtt szerdahelyi Imreffy Mihály özvegye, Bocskai Katalin, most Frangepán Farkas felesége ellentmond férjének Krapina birtokjogába való iktatása ellen.

D XXIX. 99. Katusic, 367. kiadva: Mon. Habs. Dok. 375.

Prága, 1538. márc. 24. Újlaki a már ismert pecsétel..

D XXIX. 100. (Katusic 368) kiadva: Saborski Spisi dok. 117.

Prága, 1538. márc. 31. Ferdinánd Keglevicsnek.

Más a pecsét, a nagypecséthez hasonló, de annál kisebb és az aláírók: Johan Zott, illetve valamilyen Hoffmann.

D XXIX. 101. regeszta elég.

D XXIX. 102. Prága, 1538 márc. 31. Már Újlaki szignálja, és a pecsét a jól ismert magyar címeres.

A következő két dobozt restaurálás miatt nem kaptam meg.

562. Bécs, 1546. jan. 21. (D – XXX – 95)

Ferdinánd Zrínyinek és más zágrábi nemeseknek, hogy a zágrábi lakosok kiváltságait és adómentességeit megőrizték.

563. Bécs, 1546. jan. 21. (D – XXX – 96)

Ugyanerről másolatok.

564. Zágráb, 1546. jan. 26. (D – XXX – 97)

Zágrábi káptalan Zrínyinek egy Ferdinándtól kapott parancsot küld. Kuskóczy Jánost Welkowcz possessioba, amit az uralkodótól szolgálataiért és Oláh Miklós közbenjárására

kapott, be akarták iktatni., de kápolnai Pálffy másnéven Was Gergely erőszakkal ellentmondott, és megakadályozta, ezért a báni sék elé idézte.

565. Zágráb, 1546. febr. 1. (D – XXX – 98)

Zágráb tanácsa bizonyos pusztaföldeket Thwrnsche mellett Gregorius Kondelych új lakosnak 4 fl-ért elad.

566. Zágráb, 154. febr. 6. (D – XXX – 99)

Gusich Gáspár vicebán és zágrábi szolgabírák tanúskodnak a Bradách Imre özvegye, Ilona kérésére 8 kitűnő férfi által letett testimonium-ról, aki Georgius Sebestyanych velMyhanovych zágrábi alispánt vádolta, hogy 2 equatias-t jobbágyuktól elrabolt, de kiderült, hogy Petrus Petrychevych embere követte ezt el.

567. Zágráb, 1546. febr. 24. (D – XXX – 100)

Simko Ilyassich zágrábi polgár Michaelt és örököseit a Georgius literatus de Morawchya, Mathan Kowach aliisque testibus expeditum dicit.

568. Zágráb, 1546.máj. 7. (D – XXX – 101)

A zágrábi káptalan Hreznoi Krisanych István kérésére megerősíti a Joannes Babonosych sztenicsnyáki várnagy és 6 másik arbitr és 5 bíró 1545. febr. 8-án kiadott levelét, egy Luka és Zamersche birtokoknál történt határbejárásról, ahol Frangepán gróf erőszakkal el akarta venni ingatlanait.

572. Csáktornya, 1546. aug. 13. (D – XXX – 102)

Kapornaki Bornemissza Pál Zala megyei dikátor vallja, hogy Keglevivh 650 portájáról 120 dénárt computasse, pro quibus Petrum 780 florenos solvisse.

573. Csáktornya, 1546. szept. 2. (D – XXX – 103)

Zrínyi fatetur, hogy a király parancsára Csáktornya és Strigo várakat visszavette. Kiadva: Mon. Habs. III. dok. 223.

574. Csáktornya, 1546. szept. 3. (D – XXX – 104)

Zrínyi megígéri Keglevicsnek, hogy javaival szabadon távozhat Kosztelbe.

575. Csáktornya, 1546. szept. 11. (D – XXX – 105)

Zrínyi se apud regem intercessurum esse, Keglevicsért, és ezért Keglevics promittit neki Kaproncza oppidumot és várat, si castellani ea ei resignare velint.

576. Csáktornya, 1546. szept. 11. (D – XXX – 106)

Zrínyi megígéri Keglevics Gáspárnak és Mátyásnak, hogy apjukhoz hasonlóan szabadon távozhatnak. Kiadva: Mon. Habs. III. dok. 225.

577. Csáktornya, 1546. szept. 11. (D – XXX – 107)

Zrínyi Keglevicsnek, hogy György és ferenc fiát egy hónapon belül szabadon engedi, mihlyet javait önként átadja. Kiadva: Mon. Habs. III. dok. 226.

578. Zágráb, 1546. dec. 5. (D – XXX – 108)

A zágrábi káptalan előtt Bradách István eltiltja Bradách jánost Ladomerben és máshol levő birtokaik elidegenítéséről, mert rokonai a jogosultak a megvételre.

579. Zágráb, 1546. dec. 5. (D – XXX – 109)

Gusich Gáspár vicebán várépítésre ad engedélyt! Aliquod fortalitium ...aedificiis exstruerent.

580. Ormosd, 1547. febr. 27. (D – XXX – 110)

Nádasdy Tamás előtt Székely Lukács minden peres ügyében sokakkal, így Gregoriánci Ambrussal szemben is ügyvédekett designent.

581. Zágráb, 1547. febr. 28. (D – XXX – 111)

A zágrábi káptalan Zrínyinek jelent Bradách Imre özvegyének és fiainak, Miklósnak és Istvánnak az ügyében.

(D – XXX – 135)

1549. aug.

A zágrábi káptalan tudtul adja, hogy előtte Laurentius Woglowchky dictus de Woglowcz a maga és Barnabás ajának, és egyéb rokonainak a nevében megjelent, hogy Tallóczi Matkó egy 1440-ben kelt oklevelét átírja neki.

In festo transfigurationis. Ladislaus Darabos ekkor Bela kapitánya. Őse kapott egy villa seu Possessio Woglowecz Szent Györgykor és Szent Mártonkor 2-2 fl. cenzusért. A jobbágyok évente 3-szor adnak ajándékot. Györgykor, Mária születésekor és Mártonkor 2 csirkét 3 kenyeret. Durante beneplacito kapta ezt a birtokot.

(D – XXX – 135a)

1547. dec. 12. Augusta. Ferdinánd Székely Lukácsnak. Consiliario nostro a gentium provinciarum nostrarum hereditariarum in regno nostro Sclavonie caipitaneo.

Keglevics fiai hűséget fogadtak neki. Ezért Krapina felét, amit már nekiadott zálogba a múlt évben, most odaadja a fiúknak, ha kivásárolják tőle. Parancsolja, hogy osszák meg.

Deposita et persolvata tibi summa inscriptionis redimere possint et valeant.

Külzeten a cím alatt:

1548 exhibita magnifico d. Luc Zekel Warasdini personaliter die 29. februar per d. ??? Heresinczy preporisiti Zagrabiensis coram nobilibus et egregiis Luce ??eczy, Martino Keresii, Simone litterato tricesimatoribus regie maiestate et Joanne ?iskoczy notario sedis comitatus warasdiensis.

(D – XXX – 136)

Kapornaki konvent Ferdinándtól az alábbi utasítást kapta:

Megjelent előtte Joannes litteratus Symunych de Malykowcz ac Georgius, Fabianus aóet Antonius fratres carnalis és előadták, hogy 1547-ben a Zala megyei, „inter Drawam et Muram” fekvő Lapsynába be lettek vezetve. De erről a konvent nem adott ki oklevelet, most azonban tegye meg.

Most 1550-ben Nádasdy Tamástól kaptak erre utasítást.

Királyi emberek: Michael de Berend, Joannes darabi de Nadasd, Paulus Gyolchii de Lypse, Petrus Loranth de Zagorhyda

(D – XXX – 137) 1546-1553.

„Nos Joannes Ungnad...comes comitatus Warasdiensis”

In causa inter egr. Georgium Polÿchanÿn et dominam Cristinam Pewkrÿ consortem eiusdem ut actor és Keglevich Péter mint másiik fél. Feria tertia post festum Fülöp és Jakab ...rendezett varasdi megyegyűlésen az alispánok és szolgabírák előtt Stephanus Drwskoczy volt a procurator a actoroknak. Coram nobis in iudicio fuisset praeducti moc Caspar Fodroczy

legittimus procurator Keglevich, és drwskoczycy bemutatott előttünk több levelet levelet: Nos paulus de Ratkay vicecomes et iudium comitatus warasdiensis bizonyítják, hogy az actorok kérésére Nicolus Marygolcz de Marygolchowcz szolgabíró kiküldték maguk közül de sede nostra iudicaria, akii visszatérve jelentette, hogy 1546-ban feria quinta proxima post festum purificationis Marie Keglevich special mandato Keglevich több jobbágya fegyveresen az actorok Zlathar nevű birtokán egy jobbágyi kúriára törtek és ott emericus Sabychot kifosztották „camisias viriles, et muliebres, lwteania et mantilia, unum bovem, certasque res mercionales videlicet piper crocum cultellos, pileos et pecunias paratas in valore quinquaginta fl. hung. recepisset, Gerogius fiának jobb lábát lándzsával átszúrták, másik fiát magával hurcolták és Lobor várában börtönben tartották. Warasd 1543.

Másik levél szintén Rátkaytól. Itt is Keglevics miatt vizsgálat, szolgabíró ugyanaz. Keglevich 3 jobbágya in oppido sew pwrgara sub Lobor Valentinus Galekowych colonust támadták meg, elvették sedecum krajcárját, unum secur? Et unas manticas de velle factas és őt is Loborba hurcolták. Ugyanakkor adták ki hatodik napon a vizsgálat után.

3. levél. 1546 feria secunda in festo sancti Imre nob. Michael Magyar castellanus Lobor több emberével a Varasd alatti Szent Anna egyháznál levő úton elrabolta a nevezett egyik jobbágyát.

(D – XXX – 138)

Zágráb, 1555. feria quinta proxima post dominicam rogationum (fotózva)

Zrínyi Miklós Szerdahellyi imreff(?) Katalin, Székely Lukács feleségének kérésére indított perben Keglevics ellen feria quarta proxima post dominicam rogationum instante videlicet termino celebrationis iudiorum festi beati Georgii martyris proxime praeterite ad quem scilicet terminum universe cause regnicolarum ex novis cnsitutionibus publicis adiudicari solite, per nos generaliter fuerant prorogate...Ambrosius Beycz procurator a zágrábi káptalan néhány levelét bemutatta. Petrus Tharrody de Hechewd Keglevich ügyvédje.

1547. Zrínyi a zágrábi káptalannak, megjelent előtte feria tertia proxima ante festum Benedek az actor, hogy nob. Marcus Zlawkoých castellanus in castro Kozthel

(D – XXX – 140) 1558.

Ferdinánd Erdődynek, hogy a Hrasztovici katonái által elfoglalt Blynje várát Keglevich Simonnak Péternek és Mátyásnak adja vissza.

D – XXXI – 2. 1548. márc. ??? Speyer

Ferdinánd Zrínyi Miklósnak. Oláh Miklós a királyi titkár.

Zágrábi polgárok kérték, hogy javaikban és szabadságukban őrizze meg őket, mert sokan szlávban hívei közül ezt zavarják. „Et maxime novis et onsolitis taxis privilegiis atque libertatibus earum [szakadás] omnino propter extremam inopiam suam retollerabilibus se gravari conquerunt. Prout etiam nunc ...cogerentur. Qui tamen parati essent, ad cameram nostram, ea solvere, ... eorum privilegia ordinarie solvenda essent. Unde accepta eorum supplicatione consiiderantes eos, et in [szakadás] civibus? Vitam agere, et peste preaeterita, ad parvum civium numerum redactos eos esse, ezért megparancsolja, hogy szabadságaikban védje meg őket.

D – XXXI – 3. 1548. jan. 24. Körös. (Katusic 611. regeszta)

Gusych Gáspár vicebán ac somes et iudium comitatus Crisiensis. Kerecsényi László kérésére kiküldték Gregorjanci Ambrust maguk özüln vizsgálatra. Még 1544-ben Praschovci Kristóf Sabnica Szentivánra rátört, ott két jobbágyát Kerecsényinek „tam contra constitutionis et articulorum Regni novissime super non transmigratione iobagionum editorum, quod etiam contruta littrearum obligatoriaque inter ipsum exponentem ab unam et dictum Christophorum Praschoczy factarum mecum oblegat...? Et birsagio in eisdem litteris ablegatoriis

expressatorum levare et recipi ac ad portionem suam in fortalitio SanbyczaSzentivan vocato ...Körös megyében quinto die diei inquisituionis

D – XXXI – 4. 1548. jan. 24. Körös. kisebb ügyek

D – XXXI – 5. 1548. jan. 24. Körös. Kisebb ügyek

D – XXXI – 6. 1548. jan. 25. Körös. Kisebb ügyek.

D – XXXI – 7. 1548. márc. 11. Körös. fotózva

Varasdi polgárról van szó, aki „cum uno curru pannum contistente duce habuisset...és kirabolták.

D – XXXI – 8. 1548. ápr. 14. Zágráb.

A zágrábi káptalan előtt Keglevics György nevében feljelentették Székely Lukácsot, hogy a nevezettnek Krapina vár felét a királyi parancs ellenére sem adta át.

D – XXXI – 10. 1548. jún. 8. Zágráb.

A zágrábi káptalan előtt Bochkai Katalin Fekete Mihály özvegye, Székely Lukács socrusa most Frangepán Farkas felesége visszavon minden olyan bevallást, amelyben Krapinában, kosztelben és a Somogy megyei pathában levő jogait átadta férjének, mert mint kiderült, ez Fekete Mihály családját illeti.

D – XXXI – 11. 1548. júl. 5. Zágráb.

A zágrábi káptalan előtt Keglevics György személyesen tett panaszt. Az elmúlt évben Zrínyi erővel vette el tőle castrum Bowych, majd prope Pokopsky castrum facto obtulerat neki, hogy Gregorjanci Ambrustól, a bán szervitorától Zrínyi nevében kap egy levelet, in qua continebatur. Miszerint Keglevich György a Zágráb megyei Pokopsky várhoz tartozó Wratsha birtokot és nemesi kúriát eladja egr. Alapi Jánosnak. „libere et pacifice tenuisset presenteum ipsum Gerogium Keglevich continuus scripture huiusmodi suum sigillum et subscriptionum proprie manus apponere deberet, offerendo etiam ibidem eidem calamum et atramentum pro ipsa subscriptione facienda. Quiquid Georgius Keglevich adactus presencia ipsius domini bani timens sibi de maior aliquo periculo si id denegaret sigillum suum, et subscriptionem manus sue talibus litteris licet satis invitus et coactus apposuisset. Unde facta huiusmodi protestatione idem dominus...huiusmodi suas litteras sic ut prefertur sigillatas et subscriptas tanquam non sponte, non libere sd coacta et violenter exortas, revocasset.

D – XXXI – 12. 1548. júl. 9. Zágráb.

Zágrábi káptalan. Ferdinánd parancsára Gregorjanci Ambrusnak bizonyos birtokokat adományozott koronáért tett szolgálataiért. Ezek. Blaskoci András birtokai, Blaskowcz et renoa vocatis in districtu de Marocha...omnino ad numerum sex vel septem colonorum se extendem. Blaskoci ugyanis fratrem suum Christophorum Byztriceit nece miserrima interemisse. Királyi emberek stb.

D – XXXI – 13. 1548. aug. 9. Bikszád. (Katusic 625. regeszta)

D – XXXI – 14. 1548. aug. 30. Bécs

Ferdinánd nagypecsétjével oklevél, hogy bizonyítja, keglevich György Szentgyörgy arcem et fortalitium Prodaviz minden felszerelésével együtt átadta Geszti Jánosnak és Vítus

Wgrynowytnak, fidelium nostrorum iussu nostro et commissione reddidit, restituit et resignavit. Erről ő Keglevichnek quietum reddit.

D – XXXI – 15. 1548. szept. 1. Krapina.

Keglevics György kérésére 2 kanonok előtt 8 ember bizonyítja, hogy apja nem tartotta fogva Matthias Sampuh-t és testvérét.

Zermegh János ekkor Okych és Jaztrebarszka provisora, stb. Nagyon jó forrás.

D – XXXI – 16. 1548. okt. 11. Bécs.

(Katusic 628. regeszta)

D – XXXI – 17. 1548. aug!. 18. Bécs.

(Katusic 629. regeszta)

D – XXXI – 18. 1548. nov 6. Bécs.

Ferdinánd Michael, Christophorus filii quondam Martini Zthobyczay de Dwbowecz totalem poessionem Dwbowecz et curiam nobilitarem ipsorum ibidem, akik ezt örököseiknek adományozták, ő a királyi joggal együtt ezt megerősíti.

D – XXXI – 19. 1548. nov 9. Zágráb. fotózva

A káptalan Dorottya, Glavnica Lovrekovych Balázs özvegye adoptálja Marochai Simont, és egyben örökösvé is teszi. Hogy ne legyen vita Miklós nevű fia, és Ferenc unokaöccse között, ezért a birtokokat megosztja. A szőlőművelésre, és az akó szó használatára példa.

D – XXXI – 20. 1549. jan. 3. Bécs.

Ferdinánd Zrínyi Miklósnak. Egr. Stephanus Ezthyney panaszkodott többekre, hogy hat évvel ezelőtt őt kirabolták, főleg gabonát és bort vittek el. Ez még az Erdődy Simon és Zrínyi Miklós közötti discordia idején volt.

D – XXXI – 21. 1549. jan 9. Bécs. Katusic regeszta 635. Kiadva Mon. Habs. III. doc. 276.

D – XXXI – 22. 1549. jan 12. Bécs. Katusic regeszta 636. Kiadva Mon. Habs. III. doc. 277.

D – XXXI – 23. 1549. jan 17. Varasd. Katusic regeszta 639.

Rátkay Pál varasdi alispán kiadványa. Alul: lecta et correcta per Joannem Kuskoczy notarium propria. A varasdi ítélezésre jó.

D – XXXI – 24. 1549. jan 18. Bécs. Katusic regeszta 640.

Révai Ferenc nádori helytartó parancsára végez iktatást a zágrábi káptalan. Másolat.

D – XXXI – 26. 1549. febr 28. Varasd. Katusic regeszta 644.

D – XXXI – 27. 1549. febr 29. Zágráb. Katusic regeszta 645.

A zágrábi káptalan hosszú kiadványa arról, hogy Székely Lukács még mindig nem adta át Krapina felét Keglevich Györgynek.

Több szolgabíró, alispán stb, szerepel benne

D – XXXI – 28. 1549. márc. 3. Zágráb. Katusic regeszta 646. fotózva

D – XXXI – 29. 1549. márc. 8. Ormosd. Katusic regeszta 647. fotózva

Nádasdy oklevele, hogy előtte Gregorjánci Ambrusnak Zágráb vm-ei birtokokat adnak el 100 fl-ért.

D – XXXI – 35. 1549. márc. 25. Zágráb. Katusic regeszta 660. később

Tergo: Pro venerabili domino Matthiae Zaberdyno archidiacono de Bexin, zágrábi kanonok. Contra Keglevich Péter és György

D – XXXI – 36. 1549. márc. 26. Grác. Katusic regeszta 661.

Hans Ungnad a zágrábi káptalannak.

Fidelis noster praefectus Warasdini Georgius Walter, Joannes Poschner iudx inibi, akiket mint legátusokat a káptalanhoz küld.

D – XXXI – 37. 1549. márc. 28. Zágráb. Katusic regeszta 662.

A zágrábi káptalan Zrínyi Miklósnak. Mathias Sampwh, egr. condam Joannis Sampwh fia, anyja pedig Wrnocz-i Gergely lánya nob. Magdolna.

1541. Szent György napja körül, amikor a törökök nob. quon. Georgius Thomasychevich de Gorycza akkor servitor et provisor curiae Keglevich Péter in curia nobilitari Bwdossewa in districtu Thottosewina in com. Crisiensi interfecissent. Ekkor Keglevichék több szervitorukkal rárohantak az özvegy Dorotheának, a bevállónak vér szerinti rokonának házára. Casparus Kerlawachky de Bednycz et Joannes Kernechky voltak a familiárisok.

D – XXXI – 58. 1549. júl. 6. Zágráb. Katusic regeszta 690. fotózva.

A császári káptalan. Nádasdy Tamás, Ferdinánd supremi dicti regni Hungarie capitanei in aliqua sui parte hozzá intézett levele. Minden zágrábi nemesnek. Megjelent előtte Mathias Zaberdyus zágrábi kanonok, quo modo ipse exponens, ratione et praeteritu chorum negotiorum inter eundem exponentem ab una és Keglevich Péter ab altera.

Több tanút is felsorol.

Köztük. Johannes Thomjnych castellanus castri Zyzek.

D – XXXI – 62. 1549. júl. 14. Zágráb. Katusic regeszta 694. fotózva

Tergo: Zrínyi Miklós a zágrábi káptalannak. Keglevich Péter és György, valamint Felsőtoplicai Sampuh Mátyás közötti per.

D – XXXI – 63. 1549. júl. 22. Bihács. Katusic regeszta 695.

Elég a regeszta.

D – XXXI – 64. 1549. aug. 6. Zágráb. Katusic regeszta 700. fotózva

A zágrábi káptalan előtt adásvételi szerződés átírása. Wjthko filius Blasii de Gerlthowcz castellanus de Bela és Stephanus officialis et cives de Iwancz.

Quod nos volentes et ex animo cupientes tenuta et pertinentem dicti castri populi decorare et presertim terras desertascircametas et trminos ipsius castri ad cultum deducere, ne dictas metas manus alieni addendas, tenuta ipsius castri sub intrante pro se occuparent, desiderantes etiam redditus et proventus eiusdem castri augmentare, quoddam praedium desertam et a multis retroactibus cpibus? Incultum Wglonecz appellatum in pertinentem dicti castri Bela et in vicinatu civium de predicta Iwancz habitum et existentem cum omnibus ipsius praedii utilitatibus et pertinentem universis quovis nominis vocabulo vocitatis Stephano filio Stephani de Therstenyk et Barnabae filio Barnabe de Progowcz rectam et aeqalem ipsius praedii aliam

vero medietatem Benedicto et Valentino filiis dicti Stephani de Therstenyk et Petro filio Dionysii de eadem Therstenyk ipsorumque heredibus...donassemus et contulimus. Tehát István, Barnabás, Bálint, Benedek és Péter az adományozott. „sub libertatibus et conditionibus scriptorum, hogy ők és örököseik „nullas taxas ordinaries aut extraordinaries nec etiam de vinis ipsorum de Bladis aliquas decimas, nullas etiam solutuiones porcorum sirovina nominatas, immo omnino nihil plus nisi quod praedicti István és Barnabás de iamfata medietate ipsius praediiquinque pennis denar wiennensem annotati, míg a másik hrom a másik feléért szintén öt dénárt Szent György és Szent Márton mártírok ünnepén a modo et deinceps et tria munera singulis annis priori Aurane et praefatis castellanis dicti castri...dare tenebunt

D – XXXI – 71. 1549. okt. 17. Petovio. Katusic regeszta 708. kiadva: Mon. Habs. III. dok. 305.

D – XXXI – 72. 1549. okt. 31. Zágráb. Katusic regeszta 710. később

D – XXXI – 73. 1549. nov. 16. Prága. Katusic regeszta 713. kiadva: Mon. Habs. III. dok. 309.

D – XXXI – 74. 1549. dec. 21. Varasd. Katusic regeszta 714. később

D – XXXI – 75. 1549. Katusic regeszta 715. fotózva

D – XXXI – 76. 1550. jan. 9. Valledolid. Katusic regeszta 717. Kiadva: Mon. Habs. III. 310. dok. fotózva

D – XXXI – 77. 1550. febr. 3. Topuszko. Katusic regeszta 717. Kiadva: Mon. Habs. III. 312. dok.

D – XXXI – 142. Varasd. 1554. septo die diei ammonitorum Rátkay Pál varasdi alispán kiadványa. Keglevich 1531, 1538-as hatalmaskodásait írja le benne.

D – XXXI – 143. adud ecclesiam nostram Sancti Georgii Insypppek. Feria quarta proxima post festum annuacionis beatae Mariae. 1550. Nos Mattheus suppanych suppan generationis nobilium de Vraganich

Iuscampna nostra iudicaria antiquita consueta. Apud ecclesiam (lásd lent) providus vir Philippus Konczowych iuste assumentum onus et gravamen oneri filiorum et consangvinorum atque fratrum suorum ab una, ab altera ...circmspectus vir Thomas chagel cum fratre suo Bartholomeo et nepote suo Paulo et filiis eorum coram nos instante non coacti nec compulsi sed spontana voluntate sua fasse sunt in huc modum. Első személy 72 (septuaginta duos) fl-ért eladja a házát és a földjét, amelynek leírja a határait. Érdekes, hogy nincsen szőlő, de van két vir proborum is jelen.

D – XXXI – 144. Zágráb, 1555. ultimo die celebratorum iudiciorum termini praenotati.

D – XXXI – 145. Zágráb, 1555. feria quarta in festo beatorum pilippi et Iacobi apostolorum. Zrínyi Miklós bán. Egyik részről Imreffy Katalin, Székely Lukács felesége, másik részről Keglevics Péter. A Szent György terminusában meghirdetett ítélszéken.

D – XXXI – 146. Zágráb, 1555. feria tertia proxima post dominicam cantale. Zrínyi Miklós előtt. Egyik részről Kasztellánffy Péter felesége, Bradách Anna, néhai Imre leánya. A másik oldalon Pekry Ilona, Bradách Imre özvgye, valamint István és Miklós nevű gyermekük. Ebben egy 1550-es oklevél kerül átírásra

D – XXXI – 155. 1573. Miksa oklevelének 18. századi másolata. Vojkovich Miklós és János, valamint Othmich Miklós számára. Benne 1550-ből Ferdinánd oklevele átírva. A Klokochi nemesek hadbaszállását, ami még Béla rendelt el, most kéri a török pusztítás miatt eltörölni.

D – XXXI – 156. Keglevich Péter peres ügyeinek gyűjteménye. Processus. 1548; 1555; 1564; 1565; 1579. Elég sok Gregorjanci említés is van benne. 23 oldal.

D – XXXII – 2. 1550. márc. 6. Bécs. Ferdinánd és Kerecsényi László között Szokol átadásának feltételei.

D – XXXII – 4. 1550. ápr. 28. Zágráb. A zágrábi káptalan Zrínyi kérésére átírja annak gyík 1550-ben kiadott oklevelét, amelyben Gregoróczi Vince fiai in possessione Iwryewczy három jobbágyportát kaptak néhai Balthasar de Zabok tulajdonából. Az iktatáshoz homo banalisok nevei feltüntetve, stb.

D – XXXII – 5. 1550. Registrum expensarum per nobilem Gregorium et Andream Prawdich aliter Agustinecz de Drenowa in negotio defensionis bonorum possessionariarum suorum cum nobili domina Barbara consorte nobilis Petri Antholkowych de kalynye communibus videlicet eadem Drenowa et omnino vocatorum. Ebben is szerepel Gregorjanci Ambrus..

D – XXXII – 7. Krapina, 1551. febr. 21. Mathias Skoravych krapinai bíró, aki Székely Lukácsé, de van egy Blasius Czerowecz similiter iudex Keglevich Péteré ac iurati ceterique cives oppidi eiusdem. Pusztán hagyott szántóföldet ad el, és a szomszédok nevei is szerepelnek benne. Fotózva. Többnyire épen maradt Krapina pecsétje is,

D – XXXII – 8. Ozalj, 1551. ápr. 2. Zrínyi Kasztellánffy Péternek, akit familiárisának nevez.

D – XXXII – 10. Zágráb, 1551. ápr. 9. A zágrábi káptalan Zrínyi Miklós ítéletlevelének értelmében, Zágrábban, decimo septimo die termini(?) celebrationis iudiciorum Péter és Pál apostolok ünnepén Kelevich péternek Miletinci Radoszlav Mihállyal, aki sedis iudicarie regie maiestatis iuratum notarium (!) szemben indított perében.

D – XXXII – 12. Bécs, 1551. ápr. 11. Ferdinánd nagypecsétes oklevele Székely Lukács szlavóniai hadszíntéren az örökös tartományok zsoldján állomásozó csapatok kapitányának. Megtudta, hogy Keglevics Péter katonái, amint egy török rabot és lovat hoztak, és Szomszédvár alatt át akartak kelni a Száván ad castrum Topuszkó felé, emberei ezt elrabolták tőle.

D – XXXII – 13. Varasd, 1551. ápr. 11. Ráttkay Pál alispán. Keglevics kérésére kiküldték maguk közül Madarász Miklóst, hogy a Székely Lukács emberei és Keglevics jobbágysai közötti viszályt kivizsgálja.

D – XXXII – 15. Körös. ápr. 26. Michael Forgach de Kepyncz körösi szolgabíró kiadványa. Pergamen. Nob. draganóci Dragwan Mihály Miklós és Péter fiának, valamint János testvérétől született Katalin unokahúgának egy hold szántóföldet 5 fl-ért elad.

D – XXXII – 16. Bécs, 1551. máj. 20. Ferdinánd hű szolgálataiért egr. Petrus de Semovcz varasdi szolgabírónak és János, Miklós, András és Imre nevű fiainak eddigi birtokaira átadja a királyi jogokat és új adományt tesz.

D – XXXII – 17. Kányafölde, 1551. jún. 15. Kerecsényi László és Mihály magyar nyelvű levele hűgukhoz, Garazda Barbarához, az néhai nagyságos Cobor János mehalt feleségének.

D – XXXII – 19. Zágráb, 1551. jún. 29. A káptalan Ferdinánd parancsára elrendeli Semovci Péter birtokba iktatását. Homo regiusok felsorolása.

D – XXXII – 20. Nagytábor, 1551. jún. feria secunda proxima post festum Sancti Ladislai Regis. Joannes Ungnad varasdi ispán több varasdi nemesnek, így Joannes et Ludovicus Zabok stb-knek. Gregoroci Ferenc bizonyos földekbe akarja magát megerősíteni Thoplica birtokba, haladéktalanul vizsgálják ki.

D – XXXII – 21. Zágráb, 1551. aug. 5. A zágrábi káptalan jelentése Zrínyi Miklós bánnak, aki vizsgálatot parancsolt nekik. Jarnyewych Ferenc és László de Ztrosyn panaszt tett előtte, hogy 1550-ben nob. Johannes Hwdych felesége, néhai Szemcey János lánya Veronica és Pekry Frenc özvegyének Katalinnak (aki szintén Szemcsey János lánya volt) Farkas nevű fia Ostrosyn nevű várúkból több hatalmaskodást tettek szőlőben. Nob. Bartholomeus Jelachych castellanus Ostrosynben Zágráb megyében.

D – XXXII – 22. 1551. aug. 10. Szepesi káptalan kiadványa.

D – XXXII – 24. Zágráb, 1551. szept. 12. A zágrábi káptalan Zrínyi parancsára még mindig a Kerecsényiek és Felsőtoplicai Sampwh Mátyás közötti perben kihallgatta a káptalan Szűz Mária templomában Keglevich Györgyöt. Majd két tanú is letette az esküt.

D – XXXII – 25. Bécs, 1551. szept. 16. Ferdinánd Ungnádnek és Ráttkaynak. Nob. Barnabas de Woglowcz, István, Tamás, Lőrinc és Simon nevű fia stb. védelmet kértek Woglowcz nevű birtokukra, ezért megparancsolja nekik, hogy védjék meg, főleg Gersei pető Benedektől.

D – XXXII – 27. Bécs, 1551. okt. 9. Ferdinánd. Mivel egr. Gasparus Oreoczky, Likava castellanusa Révai Ferenc nádori helytartó sententiae tenorem latam et promulgatam szerint nekünk átadta Likava várát ezért őt és örököseit különösen a most török fogságban levő Pekry János háborgatásától megvédjük.

D – XXXII – 28. Varasd, 1551. okt. 23. Ráttkay Pál Keszteffy Péter és felesége Bradách Anna kérésére Nicolaus de Marygholowcz szolgabíró kiküldték maguk közül.

D – XXXII – 29. Varasd, 1551. nov. 16. Ráttkay Pál Keszteffy Péter és felesége Bradách Anna kérésére Niculus de Marygholowcz szolgabíró kiküldték maguk közül.

D – XXXII – 30. Körös 1551. dec. 19. Forgch Mihály szolgabíró. Ursula, néhai Atonius Zhwbak de Thwbakovcz özvegye, filia domina Barbara Dwgonowcz. Dorottya és Elena nevű lányai vannak. Minden birtokát, így Isanowczban levő részeit Petrus glyben de isanowcznak és Katalin nevű feleségének 5 fl-ért eladja.

D – XXXII – 38. Pozsony, 1552. márc. 31.

Újlaki Ferenc mint az uralkodó helytartója. Sokak közbenjárására egr. Joannes et Simon Horwath alias Swlselyth de Lwkaryth totalem possessionem Grabarye Varasd megye Zegerye kereületében, minden királyi joggal együtt nova donatit tesz rá.

D – XXXII – 39. Pozsony, 1552. ápr. 5.

Újlaki Ferenc mint az uralkodó helytartója Székely Lukácsnak. A Petrovicstól elrabolt két török ló ügyében.

D – XXXII – 42. Ormosd, 1552. máj. 4. Zrínyi Miklós zágráb és Körös vm-ék alispánjainak és szolgabíróinak.

Megjelent előtte Kasztallánffy László, néhai Jánosnak a fia, hogy az özvegy Barbara, valamint a közte, Kristóf és János tertvére közötti birtokmegosztással baj van.

D – XXXII – 43. Zágráb, 1552. máj. 8. Zágrábi káptalan a Mernyavchych család birtokmegosztásáról. Gregorjanci!

D – XXXII – 47. Nova curia, 1552. máj. 30. Zrínyi Miklós Keglevich Péternek.

Támad a boszniai pasa, a gradiskai révnél hajóra rakta a fegyvereit, Sziszek, kosztajnica vagy Usztílonya lesz a cél. Arra kéri, hogy Usztílonyát segítse meg, prospicit atque consulat, nehogy elveszen.

D – XXXII – 50. Pozsony, 1552. jún. 15. Újlaki Ferenc helytartó Matthias litteratus Zalathnoky aliter Zlathynzky szolgálataiért Bartholomeus Wochych de Korylowcz in eadem Korylowcz minden birtokát, valamint Kwassanczban és Trenowczban levő minden Zágráb megyei birtokait, mivel fiágon kihalt a család, adományozza neki.

Mátyás fiatalabb testvére Pál.

D – XXXII – 51. Zágráb, 1552. júl. 10. Újlaki Ferencnek a zágrábi káptalan.

A Székely Lukács és Keglevich péter között két török ló miatt indult perben vizsgálatot folytatott le. Stephanum presbiter de Warallya zágrábi kanonokot küldte ki Kosztel várába. Itt Marcus Zlawkowych catellanus et provisor Keglevich nevében megerősítette, hogy a vizsgálat napjára meg fog jelenni Újlaki előtt.

D – XXXII – 54. s.l. 1552. aug. 24. Badács Miklós servitor Székely Lukácsnak. Török hírekről.

D – XXXII – 55. Körös, 1552. aug. 28. servitor Nikradisch Székely Lukácsnak török hírekről.

D – XXXII – 56. Rokonok, 1552. szept. 6. Zrínyi Miklós gen. magn. dom. Joanni Lonczohwych Segniensi et hwzkokonwm capitaneo. Most jöttek meg török földről kémei, kérjen Carnioláól és Karintiából segítséget.

D – XXXII – 57. Bécs, 1552. szept. 20. Keglevich Gáspár Keglevich Györgynek. Megkapta Rátkaynak hozzá küldött levelét. Ő továbbította öfelségének, de öfelsége nullomodo vult litteris illis esse contenta atque iterum jussit reddi. Ezért nem számíthat Rátkay kapitányságára.

D – XXXII – 58. 1552. szept. 20.(26?) s.l. Ismeretlen író és címzett, de biztosan határmenti kapitány. Beszámol a török bégek hollétéről és egy támadás terveiről.

D – XXXII – 59. Varasd, 1552. okt. 5. Zrínyi Miklós Jacobo Lambergnek a készülő hadjáratról.

D – XXXII – 60. Ormosd, 1552. okt. feriasecunda proxima post festum Szent Dénes.

Zrínyi Miklós előtt Nicolaus Bassa a Körös megyei kiskemlék várát Rekaoppidumot és minden egyéb birtokát 300 magyar fl-ért ac centum talleris eladja egr. Johannes Gezthy de Zenthlewrincz.

D – XXXII – 62. s.l. 1552(?) Csázma eleste után capellanus deditissmus Georgius Heresyncy prepositus chasmensis. Memorandum az egyházi birtokok állapotáról, Zrínyi és Székely Lukács püspöki birtokoknak való elidegenítéséről, és Monoszló, Szentkereszt, Hrasztovica stb. egyházi erősségek állapotáról.

D – XXXII – 63. Grác, 1553. jan. 17. Ferdinánd Zrínyinek, hogy a Woglowczokat Pethő Benedek már a 2. házukból űzi ki, tegyen ellene valamit.

D – XXXII – 64. Varasd, 1553. 153. márc. 11. Ráttkay Pál Keglevics kérésére szolgabírókat küld ki.

D – XXXII – 65. Varasd, 1553. márc. 22.

D – XXXII – 73. Varasd, 1553. máj. 28. Ráttkay Pál Gregoroci Ferenc kérésére kiküldte Nicolaus Margolthot vizsgálatra.

D – XXXII – 74. Zágráb, 1553. júl. 20. Zrínyi Miklós bán előtti per Kiskemlékkel kapcsolatos vizsgálati jelentése.

D – XXXII – 75. Zágráb, 1553. júl. 20. ua.

D – XXXII – 78. Zágráb, 1553. júl. 24. Zrínyi Miklós előtt Kerecsényiek és Keglevich Péter közötti per. 15 tanú vallomásaival.

D – XXXII – 79. Zágráb, 1553. júl. 25. Hans Ungnad, confinium Croatiae et Sclavoniae capitaneus generalis. Kasztellánffy Péternek. Gylogosok és lovasok mustráját tervezi, ezért megparancsolja, hogy quatenus haramyas vestros ad proxime venturum diem Lucem(.) Köröshöz küldje.

D – XXXII – 80. Zágráb, 1553. júl. 28. Kiskemlék ügyében kirobbant per.

D – XXXII – 81. Zágráb, 1553. júl. 29. Topuszkói apátság birtokain történő mozgolódásról. 37 tanút hallgattak meg az ügyel kapcsolatban.

D – XXXII – 85. Zágráb, 1553. júl. 29. Kaproncai polgár ügyében. Akitől Keglevic korábban posztót rabolt el.

D – XXXII – 89. Zágráb, 1553. júl. 29. Keglevich és Székely Lukács Kosztel kapcsán.

D – XXXII – 90. Zágráb, 1553. júl. 29.
Keglevich Ferenc és Kuskóczy Miklós contra Caspar de Pernya.

D – XXXII – 111. Zelina, 1554. die dominico proximo post festum ascensionis domini.
Kerecsényi László és Körös illetve Zágráb megye tisztviselői.

D – XXXII – 112. Zágráb, 1554. máj. 14.
Zágráb város polgárai Ferdinándnak.

D – XXXII – 113. Zágráb, 1554. feria tertia sacri festi pentecostes.

D – XXXII – 114. Varasd, 1554. máj. 26.

Hans Ungnad varasdi ispán.

D – XXXII – 115. Varasd?, 1554.

7 ember tanúkihallgatása Johannes Puhakóci varasdi szolgabíró által a 114. ügyben.

D – XXXII – 116. Zágráb, 1554. jún. vigesima nona die.

Ladiuslaus Bellaicnich zárábi szolgabíró adja tudtul, hogy június 17-én Erdődy Péter kérésére Jasztrebarszko várához ment, ahol Erdődytől ad certum supplicem iudicis oppidi Jazka mihi praesentavit ad gener. Domino Sigismundo Ladani certorum violentinum excessum revisendarum facies locorum ...terrarum quarundam arabilius locosina draga...transrivulum metalem sylvanum quoque Herpetiae dictarum per subditorum eiusdem domini comiti illatarum non obstante seria eiusdem domini comiti inhibita exmissus fuisset. Ad quas revisendas ex officio meo nihi ommissa ad universa et singula lustrassem, ac in veritate penes iudicis depositum querelas reperiissem, actandem illustris d. comiti conscientiose retulissem: omnino idem ill. comes medio mei iudicis oppidi Jazka nuntiasset curasset, omnino de futuro officialibus suis serio similes? Excessus transgressionumque violatones inhibere compromississet, etiam easdem ipsum d. comite revisuras egit, sibi que super inde a me petiisset extra dari testimoniales, quas et dedi, in futura eorum iurium tutelam ita comuni suadente iustitia manu mea subscriptas, et sigillo meo usuali roboratas.

D – XXXII – 117. Zágráb, 1554. júl. 15.

Nos Johannes Ungnad...consiliarius, rerum bellicorum capitaneus generalis fatemur...per presentes quibus expedit universis. Quod cum castrum Novigrad ad manus praefate regiae maiestatis redactum sit cuiscatri cura atque administratione per dominos commissarios regos tunc temporis deputatos, nobili Stephano Bradacz tanquam praefecto concedita hactenus ipse fideliter prestiterit, et praesentiarum ad requisitionem nostram id ipsum Stephanum Bradach andem cura atque custodie dicti castrum officium egregio Johanni Saronych, quem in locum eiusdem subrogavimus integra ac fideli consignatione, uti sibi datum et impositum fuerat restituisset. In cuius rei fidem et testimonium presentes sigillo et manu nostra propria muniri fecimus.

D – XXXIII – 8. Varasd, 1555. jan. 17. ?

Keglevich Péter és Székely Lukács, valamint Imrefi Katalin felesége közötti ügyben kiküldték Nicolaus Maryngolt szolgabírót, aki Gergely pápa utáni szombaton kiment vizsgálatra.

Valentinus Nagy, Gerogius Nemes, Stephanus Busanich Lukácsék officiálisai Krapinán missis et destinatis Fabiano Gerlicz, Georgio Wranesich et Fabiano Nowak portariis dicti castrum Krapina manibus armatis megrohanták domum providi Georgii Matthesych in promontorio Prasno vocato ibidem eundem Georgium Matthesych ac providi virum Casparum Kassych vocatum similo iobagiones Keglevics in portione sua possessionaria in oppido Krapina, de az itten Szent Miklós székesegyházra is rátörtek.

D – XXXIII – 36. Sárvár, 1555. máj. 29.

Nádasdy Tamás nádor és helytartó egr. Georgius Prnezyth de Marthynych előtte sponte confessus est. Quomodo ipsecum ob respectum eius studii et benevolentiae, qua nobiles dominas Christinam Laswynger, egregii quondam Georgii de Koronthal relictam viduam, ac Magdalenam eiusdem filiam, egregii Joannis Pechii consortem ob ius antique vicinitatum ab

initio fuisset prosecutus, tum etiam habens rationem affinitatis, qua iisdem dominabus Christine et Magdalene copularetur. Minden birtokát a Körös vm- Marthynyth-ben, amely most a török pusztítás miatt elszegényedett „nunc per thurcicam vastationem in extremam solitudinem et vastitatem redactas...durante beneplacito suo dedisset...ut liberum usum...habeant. Haláluk esetén visszaszáll rá. Szentgyörgyi Gábor nádori titkár állította ki.

D – XXXIII – 39. Zágráb, 1555. máj. 31.

Imreffy Katalin keresete Keglevich embereivel szemben. A magyar nyelvűségre adalék a clavis sew fustibus czakan dictis dire et acriter verberassent. Lukács Klemynych anyját

D – XXXIII – 40. Varasd, 1555. jún. 9.

Rátkay Pál levele a Gregoróczi Ferenc és János közötti perben a varasdi ítélőszékről. Petrus de Semovcot küldték ki vizsgálatra. Eredetileg Johannes Puhakóci szerepelt, de őt áthúzták. A varasdi szent Vitus kápolnában Ambrus utáni szombaton volt a vizsgálat

D – XXXIV – 68. Varasd, 1559. okt. 12.

Erdődy Péter bán tudtul adja, hogy Generosa domina Anna filia egregii condam Georgii Herkffy senioris de Zayezda, consors egregii Conradii Aynzingporth dicti castellani arcis Varasdiensis előttem megjelent, és előadta sérelmeit (Herkffy Margit a lánytestvére, Margitnak van Ferenc, Farkas és László fia, továbbá Péter, Miklós és János a fiai néhai Katalinnak, aki szintén testvére volt. Melno castrumban voltak birtokrészei, majd tételesen felsorolja a jobbágyság neveit Pochakovynában, ezen belül Gerthovczy nevű sessióján *Iwan Kowach* lakott, „in quinta et ultima Zayezda appellatorum, in qua *Demetrius Budos* coloni dicti.

Az oklevelek sorozaton belül található az armálisokat tartalmazó doboz, amelyben néhány 16. századi is található.

D – CLXXXVII. Armales

A 3a Bernardus Thumpych. Buda, Profesto Beati Andree Apostoli, 1514.

Nos Wladislaus Dei gratia rex Hungarie et Bohemie memorie commendamus tenore presentium significantes quibus expedit universis. Quod pro parte et in personis fidelium nostrorum Nobilium Bernardi Thompych de Zechan et Thome Farkasych de Pryzthych necnon Johannis eiusdem Bernardi e Stephani prefati Thome fratrum carnalium, exhibite sunt coram nobis et producte quedm bine littere anibe(?) honorabili capituli ecclesie Zagrabiensis in pergameno sub sigillo eiusdem capituli impendis privilegialiter confecte. Prime videlicet quibus mediantibus iisdem Bernardus et Thomas totales portiones ipsorum in castris Wranograch, Pozwyzd et Chawycza vocatis in districtu Kladus omnino scilicet in comitatu Zagrabiensi existente habitas aliisque bonis et possessionibus ac quibus libet iuribus possessionaria(?) infranominantes(?) ad adem castra quo ad ipsam partem eorundem Bernardi et Thome in eisdem castris habita, pertinentes(?) cum prefatus Johanne et Stephano aequaliter possideri perpetuo communicasse dinoscebatur. Alterius vero quibus mediante(?) annotati Bernardus et Thomas una ac egregius Balthasar de Alap ab alia partibus de et super prescriptis castris et pertinentibus(?) eorundeminter sese ac mutuo et in alterutrum certam dispositionem et contractum perpetuo duraturum, modo ordine condicionibus ac viis et rationibus infertus in tenore earundem litterarum clarius contentis fecisse dinoscebantur. Tenorum infrascriptorum supplicatum itaque maiestati nostre in personis eorundem Bernardi, Thome Johannis et Stephani humiliter ut easem utrasque litteras dicti capituli ecclesie Zagrabiensis ac omnia et singula in eisdem contenta ratas, gratas et accepta habere, presentibus per litteris nostris privilegialibus verbotenus inseri et in inseribifacere(?) ac premissis communicationi, compositionique et mutuo contractui

nostrum regium consensum prebere dignemur. Quarum quidem litterarum prime videlicet tenor talis est. Nos capitulum ecclesie Zagrabienensis memorie commendamus....quod nob. Thomas Farkasych de Kryszych et Bernardus Thompych de Zwechan előttük személyesen megjelentek és élő szóval előttük azt a bevallást tették, hogy atyafiaikat családi birtokaikban jogosokká teszik. „ipsi pietate et amore fraternali moti et intimati cupientes desiderantesque fratres suos iisdem bonis hereditariis possessionariisque, quo que sibi ipsis extra ius et hereditates paternas multos per labores acquifieruntet admuenerunt frui(?) et potiri. Idem igitur Farkasich Tamás nemes Farkasich Istvánt, Tumpich Bernát nemes Tumpich Jánost fiatalabb testvéreiket „fratres suos carnales sese iuniores ob prefatzm zelum sincere fraterne dilectionis, quem....gererent Ulászlótól a koronáért végzett hű szolgálataikért, tenerent et possient in castris scilicet Wranograch Pozwyzd et Chawycza vocatis in possessione Kreschycze ac villis Sabnycza, Brezye, Gerdonyth, Drasno, Lwbyno zelo, Dolacz, Pachyanowcz, Nowakowczy, Glynne, Thomkowcz, Zokolowcz, Wydowo zelo, Wersewo, Jassewo, Cheerkonthynczy, Zlopno, Gorycza, Dolacz, Bosythe, Kwstrowych, Pethrychewcz, Zenthmarton, Podradye, Sewernicza et Gorycza vocatas ad idem castrum Wranograch...possessione Podradye ad dictum castrum Pozwyzd...ac possessione Capella nuncupata ad dictum castrum Chawycza....in portione possessioaria in possessione Brwzthowo vocata in districtu Cladws in comitatu Zagrabienensis ...Jánost és Istvánt compossessores fecissent...datum feria tertia proxima post festum beati Mauri Abbatis et Confessoris...1509. 2. oklevél. Zágrábi káptalan tudtul adja, Quod egr. Alapi Boldizsár banus de Jajcza assumpto in se nere generose domine Catharine consortis et Barbarae filie et magnifici domini Benedicti de Bathyan thesaurarii regie maiestatis fratris scilicet sui ab una, valamint Farkasich Tamás és Tumpich Bernát másrésről azt a bevallást tették, quod licet Ulászló király a koronáért tett szolgálataiért eisdem Alapinak és Batthyáynak sue predicto et per cosequens dictis Thome F. et Bernardo Th. heredibusque...titulo donationis castra scilicet Wranograch, Podwyzd et Chawycza vocata ac poss. (ld. feljebb felsoroltak) in litteris sue regie donationalibus...donaverit et contulerit. De, hogy a kormányzásban és a szükségben ne legyen vita, ezért egyenlő módon megosztják a birtokokat, úgy, hogy Thomas Farkasych a saját felében compossessorrá fogadja Istvánt és a két Thumpychot, Alapi és Batthyány esetleges örökös nélküli halálukkal pedig az ő felük is rájuk száll. Datum feria sexta proxima die dominicam sexagesime, 1509. Ulászló pedig ezeket átírva beleegyezik és a ius regiumot is odaadományozza „ad partes eorundem redendas(?) et ad ipsa castra ad banatum regni nostri Croacie aut et aliquod castrum nostrum vel bona nostra regalia vel reginalia non pertineant

A 4

Petrus Konzka. Címeres levél koronából felágaskodó lóval. Szolgálataiért kapott címeradományt. In die Emerum 1515.

„secreto sigillo nostro”

A 6 Balthasar Schytaróczy.1556. nov. 7. Ferdinánd címeradománya fideli nostro Balthasari literato Schytaroczy fidelis nostri, ...Zrínyi Miklós bán...secretario. Címer: Koronán ágaskodó szárnyas oroszlán. Quamobrem cum te Balthasarem Schytaroczy in ipso adolescentia tua flore(?) ea bonarum literarum cognitione eaque vis(?) dexteritate ingenii fide dignorum hominum testificatione presitum esse cognovimus, ut cum fideli nostre Michaeli quondam de Rawen ...(?) Curiae nostrae et Regnorum nostrorum Croatiae et Sclaconiae prothonotarii dignus et idoneus visus sis, quio in de curiam notariorum minoris Cancellaria nostra Hungarica cooptavere, tum eo e medio sublato, apud fidelem nostrum Spectabilem et magnificum comitem Nicolaum de Zrynyo regnorum nostrorum Dalmatiae Croatiae et Sclaconiae banum, non solum fidelis gratissimique secretarii, sed etiam militis haud postremi officio fungerere. Elementiae igitur nostra convenirevisum est, ut existimationem tuam per s luculentam, accessione aliqua

honorifica redderemus luculentiorum. Itaque pro usitato nobisque innato virtutis ornanda tam plicifanda studio, te tuique gratia Joannem et Mathiam Schytaroczy fratres tuos germanos natu minores, vestrosque liberos utriusque sexus universos ex nobis legitime natos et nascituros, auctoritate nostra Reia ex ignobilitatis tenebris in ordinem statum et dignitatem verorum regni nostri Hungariae nobilium adscribimus et cooptamus, nobilesque veros tanquam a maioribus ducta nobili prosapia genitos pronunciamus talesque dici, haberi et nominari volumus. Concedentes nobis omnia et singula iura privilegia, indulta, praerogaturas, libertates titulos et honores quibus alii veri et nati nobiles in regnis nostris Hungariae et Sclavoniae sive de iure ive de consuetudine quocumque modo utuntur, fruuntur et gaudent.

Az oklevél hátán, alul: 1564. feria secunda proxima post festum invocavit in congregatione generali in oppido Castriferrei exhibitae sunt, Gregorius Beyczy notarius sedis iudicariae comitatus Castriferrei id manu proprio.

A 9. Petrus Gubachyoczy. Vigesima quarta december. 1560.

Sok hívének kérésére ...fidelis nostri, nobilis Petri Gubachyoczy, a magyar koronáért és Öfelségéért végzett különböző szolgálataiért ...tam contra Thurcas...quam vero hos adversarios nostros, fideliter, strenueque et cum effusione sanguinis sui, exhibuisse et impendisse...velle dicitur. Cum eundem ... Petrum Gubachyoczy, qui licet tanquam ex nobilibus parentibus oriundus se hactenus...ac per eum, nobiles Stephanum, Christophorum, Joannem et Andream similiter Gubachyoczy fratres carnales eiusdem Petri...novo verae nobilitatis titulo, ornandas duximus

A 10. Ladislaus Kerecheny Bécs, 1561. szept. 15. Ez már bársonyfűzetbe kötve. 10 oldal.

2. oldal lap alja, utolsó sor.

Intellegimus quippe te vix dum adolescentiae annos ingressum eo ipso tempore, quo nos annis superioribus insignes copias nostras duce Joanne Koczyanero adversus Thurcam haereditarium nominis christiani hostem per Sclavoniam versus Ezek expedivissemus(?), apud castellum et oppidum tuum Berzewcze in quingentos Thurcas ad devastandas regi nostri Sclavoniae partes profectos um paucorum numero impetum fortissime fecisse et Dei beneficio devicisse atque profigasse adeo ut ex tanto numero vix pauci evaserit reliquis aut coesis aut captis aut in vicinum flumen Dravum demersis, misera insuper plebe, quam populabundi in perpetuam corporum et animorum servitutem trahebant universa liberata. Qua victoria in ea aetatis tuae immaturitatis ceu alimento quopiam emergentis sensim virtutis elatus postquam labentibus paulatim annis maturiorem attigisses aetatem et universi status regorum nostrorum Sclavoniae et Croatiae in virtute et magnitudine animi tui non obscuram spem habentes, capitaneatum eorum regnorum unamini consensu tibi detulissent, in eo officio multa praeclara et forti viro digna facinosa edidisse perhiberis, hostes saepius urgendo fugando et divina ope devincendo ita quod aliquando Thurcae fortalitium Pethrynye devastantes praeda onusti ovantes reverterentur. Tu per quatuor fere milliaria eos insequendo praecipua tuorum parte ex equorum falsitudine longe relicta cum paucis admodum equitibus consecutus manus cum eis conservisse, devicisse, signa militaria eis ademisse, multos prostravisse, complures caepisse et letus cum insperata victoria rediisse affirmaris. Quae cum in homine adolescente praeclara fuerint, nemini iam tum dubium fuit miora longe abste, ubi aetas maturuisset speranda expectandaque esse. Itaque cum hostis dabarus annis superioribus obsidione castris nostri Zygeth moliretur eoque in loco Deo magnitudinem scelerum nostrorum castigante, pestilentia atrocissime grassaretur, ramque ob rem qui munus capitaneatus eius loci tum vacantis subiret (5.o.) non facile a nobis inveniri posset, tu ultro tuam operam et servitutem maiestati nostrae humillime simul et promptissime obtulisti. Quam quidem praefectura postquam unacum honore comitatus de Baronya tue fidei benigne credidissimus in iure quidem dando eximiam prudentiam, iustitiae

amorem declarasti in praefectura aut ipsa nihil tua indole nichoataque(? – a szövegben így szerepel) iam antea et multis documentis expraessa virtute alienum fecisti, quin omnia quae providum ducem, solertem praefectum fidelem servitorem et fortem hominem decuerunt singulari vigilantia sollicitudine inquietudine praestiteris. Etenim mota Tuigon Passa Budensis contra inducias, quas cum principe suo iure iurando pepigeramus adversum nos et regnum nostrum expeditione postquam aliquot finitimas munitiones dum nos copias nostras calliditatis barbaricae ignari instruimus et expeditus in suam potestatem redegit et postremo eiam castrum nostrum Zygeth obsedisset, tu virtutis tuae et fidei nobis adeoque regno nostro et rei publica christiana debitae memor non tantum intrepide obsidionem ipsam sustinuisse, sed ad eludendam hostis non constantiam primis quatuor diebus eruptiones in hostem animosissimas fecisse cum eo construxisset multos eorum et in iis Mwzthaffam Serviae Beghum praefectum contrucidasse et semper victor oppidum repeciisse diceris, usque adeo ut hostis desperata obsidione ad erigendam ex adverso tibi fortalitia animum adiecerit quo tibi ac militibus nostris praesidiariis commeatus sub ministrandi ac exeundi copiam prohiberet. Verum parum illi profuit consilium nostram cognito tu a perfugis tentorio Passa(m)? bombardam id traiecisset et barbarum vitae periculo territum adsolvendam obsidionem coegisse parte militum suorum in vicinis munitionibus Zenth Leoryncz et Geresgal quo scilicet tibi molestiam et in quietudine (6.o.) perpetua facerent relicta quos tamen tu et illos divesis usus stratagematis in constitutas ante clanculum nostrorum stationes per simulationem fuga incauciores adduxisse et insignem multociens ex iis victoriam retulisse perhiberis. Quae praefectura de tua voluntate abdicata saltem virtutis tuae capita recenseamus, postquam in Slavoniam concessisses habito illic quo a nostra maiestate certorum equitum ductu et Rhurca Perhathbegh cum quinquecirciter millibus equitum idem Regnum nostrum prope decursum Zawe invasisset, ferroque et igne atrocissime vastasset, fidelis noster magnificus Joannes Lenkowsky gentium nostrarum provincialium Styriae et Carinthiae generali capitaneo ac consiliario nostro etc. cum ducentis et triginta saltem Cataphractis et ducentis levis armatae militibus, quorum centum sub suo ductu fuere, ope Dei prius implorata de tuo praecipue consilio Marcis cum iis aleam periclitatus eos devicisset fugasset et potissimam totius multitudinis partem aut occidisset, aut captam subiugum misisset. In eo praelio tu quoque milites nostros cohortando increpando et ad sperandam consequendamque victoriam tu quoque exemplo animasses. Quae tuae tam praeclara facta postquam animo nostro diu multumque expendissemus et castrum nostrum finitimum Gywla in inferiore regni nostri ora situm ac cum barbaricae Tyrannidi vicinum tum rebellibus nostris factionis filii regis Joannis admodum suspectum prudenti simul et forti praefecto indigere videremus, qui scilicet eas regni nostri partes ex ea munitione tam adversus hostem barbarum, quam factiosorum furorem virtute et dexteritate sua tutari posset. Tu in aliis non postremis maiestati nostra occurreris qui id ipsum muneri feliciter et cum dignitate nostra adeoque commodo regni nostri et rei publicae christianae sustinere posses. Ea spe freti te in id dato tibi vexillo nostro regio collocavimus et quo cum maiore auctoritate illic (valószínűleg Alsó magyarországi főkapitányként kapta meg ezt a nevezett zászlót!) (7.o.) versari posses, iurisdictionem sex praecipuarum earum regni nostris partibus comitatum tibi attribuimus, nihil ambigentes pro pristina animi tui fortitudine te dies et noctes in eo elaboraturum in id omnes animi et corporis tui vires extesurum(?), quo consecuta a nobis seu palestra quae iam depromendae exercendaeque virtutis tuae multo iam antea de tua virtute a nobis conceptam spem non tantum comprobares sed etiam multis omnium testimonio gradibus superares...Kegyünetkét a bizonyítékunk illusztráljuk az ő nagyobb bátorságát a vértől való részvételtől és a részvételtől való részvételtől...Kegyünetkét a bizonyítékunk illusztráljuk az ő nagyobb bátorságát a vértől való részvételtől és a részvételtől való részvételtől...Kegyünetkét a bizonyítékunk illusztráljuk az ő nagyobb bátorságát a vértől való részvételtől és a részvételtől való részvételtől...és te és az ő minden örökösük számára..duximus conferenda videlicet scutum erectum

...címer leírása...diximus arma sive nobilitatis insignia ubique in proelis...nec non sigillis
veli...befejezetlen egyelőre, legközelebb pótolni.